

Eteläpohjalaisen kulttuurin

kansainvälistymisohjelma

Etelä-Pohjanmaan liitto

Eteläpohjalaisen kulttuurin kansainvälistymisohjelma

Julkaisija: Etelä-Pohjanmaan liitto, kulttuurilautakunta
Seinäjoki 2006
Toimitus: Anna Valtari

Julkaisu A: 19
ISBN-10: 951-766-101-0
ISBN-13: 978-951-766-101-0
ISSN: 1237-993X

Taitto: Mainostoimisto Jukka Kaminen Ky
Kannen kuva: Tanssiteatteri Wimman produktio Armin kahvila. Kuvaaja: Heidi Masalin
Paino: I-Print Oy
Painos: 500 kpl

TIIVISTELMÄ

Eteläpohjalaisen kulttuurin kansainvälistymisohjelma on laadittu maakunnan kulttuurin toimijoille suuntaantavaksi toimintaohjelmaksi tulevan seitsemän vuoden, 2007-2013 ajaksi. Ohjelmatyön on käynnistänyt Etelä-Pohjanmaan liiton kulttuurilautakunta ja siihen on osallistunut eteläpohjalaisia eri taiteenalojen sekä toimintaympäristön toimijoita.

Ohjelmaan kirjattujen toimenpiteiden tavoitteena on:

- Pyrkiä turvaamaan taiteen ja kulttuurin kehittyminen, ammattimaisuus ja päätoiminen työskentely Etelä-Pohjanmaalla
- Rohkaista vientikypsiä kulttuuritoimijoita kansainvälistymään
- Tukea harrastajatason kulttuurivaihtoa ja edesauttaa kansainvälistä vuorovaikutusta eteläpohjalaisten arjessa
- Edistää maakunnan monikulttuurisuutta ja maahanmuuttajien kotoutumista Etelä-Pohjanmaalle

Maakunnan kulttuurin kansainvälistymisen edistämiseksi esitetään toteuttavaksi seuraavia toimenpiteitä:

- Kansainvälistymistoimien suunnitelmallisuuteen ja verkostoitumiseen panostaminen
- Tutkimus- ja kehittämistoimintaan panostaminen sekä henkilökohtaisten kansainvälistymistaitojen kehittäminen kouluttautumalla
- Kulttuuritoimijoiden ja elinkeinoelämän keskinäisten suhteiden luominen
- Markkinointiviestinnän kehittäminen
- Maakunnan kulttuurin kansainvälistymistoimien koordinoiminen
- Kotikansainvälistymisestä huolehtiminen
- Ystävyyssseurojen ja kulttuurijärjestöjen yhteistyön aktivoiminen
- Ystävyysskuntatoiminnan nykyaikaistaminen
- Organisaatioiden kansainvälistymistä edistävien toimien hankkeistaminen

Ohjelman toteuttajatahoja ovat:

- Kulttuurijärjestöt
- Taiteilijat ja taiteilijaseurat
- Kulttuurialan yrittäjät
- Kuntien kulttuurihallinnot
- Alueen korkeakoulut ja oppilaitokset
- Etelä-Pohjanmaan liitto

SISÄLTÖ

TIIVISTELMÄ

1. ESIPUHE	5
2. JOHDANTO	6
2.1. Maakunnallisen kulttuurin kansainvälistymisohjelman tarpeellisuudesta	
2.1.1. Ohjelmatyö	
2.1.2. Ohjelmaraportin sisältö	
2.1.3. Visio	
2.2. Kulttuurimaakunta	
2.3. Maakunnan kansainvälistymistoimenpiteitä	
2.4. Kulttuuriviennin kansalliset toimet	
3. ETELÄPOHJALAISEN KULTTUURIN KANSAINVÄLISTYMISEN NYKYTILANNE	11
3.1. Nykytoiminnan kartoitus ja kohdemaat	
3.2. Resurssien rajallisuus	
3.3. Kehittämisen- ja koulutusorganisaatiot	
4. KANSAINVÄLISTYMISEN TAVOITTEET TOIMENPIDE-EHDOTUKSINEEN	15
4.1. Kansainvälistymistoiminnan tavoitteet	
4.2. Kehittämishaasteet ja toimenpide-ehdotuksia	
4.2.1. Kulttuuritoimijoiden näkökulmasta	
4.2.2. Toimintaympäristön näkökulmasta	
4.3. Toimenpide-ehdotukset kansainvälistymistoiminnan koordinoimiseksi	
5. TOIMINTAOHJELMA	18
5.1. Toimenpiteet	
5.2. Kustannusten arviointitaulukko	
6. KANSAINVÄLISTYMISEN JA OHJELMAN SEURANTA SEKÄ PÄIVITTÄMINEN	22

LÄHTEET

LIITTEET

- SWOT
- Ohjelmatyöhön osallistuneet tahot
- Eteläpohjalaisten kuntien ystävyyskunnat
- Kyselylomake

1. ESIPUHE

Etelä-Pohjanmaan liiton kulttuurilautakunta käynnisti kulttuurin kansainvälistymisohjelmatyön toteutettavaksi Eteläpohjalaisen kulttuurin vientiprojektin yhteydessä loppuvuodesta 2005. Käsillä oleva ohjelma on laadittu maakunnan taiteilijoiden ja kulttuurialan toimijoiden kansainvälistymistoiminnan jäntevöittämiseksi sekä maakunnallisen, kansallisen ja kansainvälisen verkostoitumisen kehittämiseksi. Käytännönläheiseksi työkaluksi laaditun kansainvälistymisohjelman tarkoituksena on toimia vuosien 2007-2013 ajan suuntaa-antavana ja kokoavana ohjeena alueen toimijoiden kansainvälistymistoiminnassa.

Kiitämme lämpimästi ohjelman kirjoittanutta vs. kulttuurisihteerin Anna Valtaria, maakuntamme kulttuuritoimijoita, taiteilijoita ja kaikkia niitä tahoja, jotka ovat väsymättömällä tarmokkuudella osallistuneet Etelä-Pohjanmaan kulttuurin kansainvälistymisohjelman laadintaprosessiin.

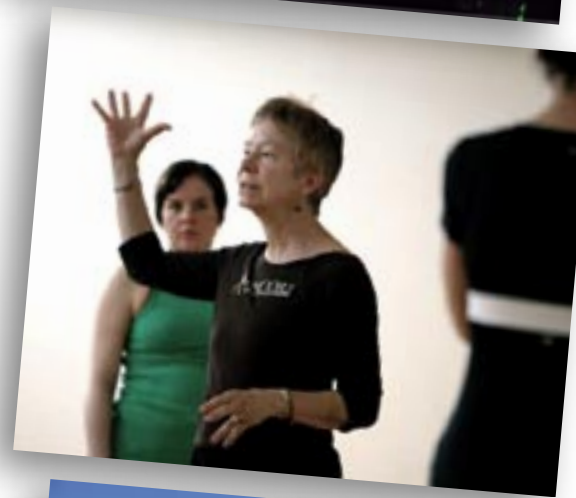
Asko Peltola

Asko Peltola
maakuntajohtaja

Marjatta Eväsoja

Marjatta Eväsoja
kulttuurijohtaja

Lähes kaikilla eteläpohjalaiskunnilla on ystävyyskunta Pohjoismaissa ja Virossa.

2. JOHDANTO

2.1. Maakunnallisen kulttuurin kansainvälistymisohjelman tarpeellisuudesta

Kansainvälistymiskehityksen merkitystä painotetaan maakunnan kulttuurin toimijoille laaditussa kulttuuristrategiassa vuosille 2005-2013. Lähivuosien tavoitteita ovat **kulttuuritoimijoiden kansainvälistymisvalmiuksien vahvistaminen, kuntien kansainvälisen toiminnan suunnitelmallisuuden ja pitkäjänteisyyden lisääminen** sekä **kansainvälisen markkinoinnin kehittäminen ja kansainvälisen hanketoiminnan tukeminen**. Päämääränä on paitsi eteläpohjalaisen kulttuurin laajempi vienti kansainvälisille markkinoille, myös **avoimuuden, suvaitsevuuuden ja arkipäivän kansainvälistymisen sekä kulttuurivaihdon edistäminen kotimaakunnassa**.

Korkealaatuisten kulttuurituotteiden synnyinsija, Etelä-Pohjanmaa, on vahva kulttuuri-identiteetiltään. Alueen säveltaide, kuvataide, käsi- ja taideteollisuus, näyttämötaide, kirjallisuus, monet tapahtumat, museot ja muut kulttuurikohteet tunnetaan kuitenkin vain osittain valtakunnallisesti tai kansainvälisesti. Kansainvälistymisohjelmaa varten tehty selvitys osoittaa alueen kulttuuritoimijoiden panostuksen erityisesti kansainvälistymiseen olevan nykyisellään suhteellisen vaatimatonta.

Vuonna 2007 käynnistytävä EU:n uusi ohjelmakausi painottaa aikaisempaa enemmän taiteilijoiden, kulttuurityöntekijöiden ja teosten liikkuvuutta sekä kulttuurien välistä vuoropuhelua. Kasvattaakseen liiketaloudellisia mahdollisuuksiaan sekä hyödyntääkseen jakoon tulevaa EU-rahoitusta, on eteläpohjalaisten taiteilijoiden ja kulttuuriryhteisöjen vahvistettava kansainvälistymisvalmiuksiaan.

Etelä-Pohjanmaa on muun Suomen muassa valmistautumassa kasvavaan, työperäiseen maahanmuuttoon. Ulkomaisia osaajia houkuteltaessa avainasemassa ovat kohdealueen avoin asenneilmasto ja monipuolinen kulttuuritarjonta. Maakuntansa vetovoimaisuutta lisätäkseen eteläpohjalaisten on panostettava monikulttuurisen osaamisensa kehittämiseen sekä monipuolisiin kulttuuritoimintoihin ja -palveluihin.

2.1.1. Ohjelmatyö

Ohjelmatyön alkajaisiksi selvitettiin tammikuussa 2006 kyselylomakkein ja haastatteluin eteläpohjalaisten kulttuuritoimijoiden kansainvälistymisen nykytilannetta, kehittämistarpeita ja tulevaisuudennäkymiä tiedustelemalla kunkin tahon kansainvälisen kulttuuritoiminnan profiilia, volyymin, ongelmia ja uhkia sekä hyviksi osoittautuneita käytäntöjä ja toimenpide-ehdotuksia. Kysely osoitettiin lähes sadalle eteläpohjalaiselle kulttuuritoimijalle - taiteilijoille, kuntien kulttuurivastaaville, tapahtumajärjestäjille, yrittäjille, kulttuurihankkeiden vetäjille sekä taidelaitosten, kulttuurijärjestöjen, kulttuurialan oppilaitosten ja ystävyyssseurojen edustajille - joista kaikista noin puolet vastasi kyselyyn. Ohjelmaa varten on haastateltu myös rahoittajien, elinkeinoelämän, seurakunnan sekä koulutus- ja kehittämisorganisaatioiden edustajia.

Kulttuurilautakunnan nimeämä kansainvälistymistyöryhmä on osallistunut ohjelmatyöhön ja ohjelmaluonnosta on käsitelty kulttuurilautakunnan kokouksissa 7. helmikuuta, 28. maaliskuuta, 5. lokakuuta sekä 7. marraskuuta. Kyselyyn vastanneet sekä toimintansa kansainvälistämisestä kiinnostuneet kulttuuritoimijat ovat keskustelleet kansainvälistymisohjelmasta Etelä-Pohjanmaan liitossa järjestetyissä neuvottelutilaisuuksissa 30. maaliskuuta ja 24. lokakuuta sekä ryhmäkeskusteluissa 25.-, 28.- ja 29. syyskuuta. Myös sidosryhmien edustajilla on ollut mahdollisuus kommentoida ohjelmaa luonnosvaiheessa.

2.1.2. Ohjelman sisältö

Kansainvälistymisohjelman raportointiosuudessa käsitellään kulttuuritoimijoiden, sidosryhmien ja muiden organisaatioiden nykyistä kansainvälistä toimintaa ja toimenpide-ehdotuksia, joilla edistää eteläpohjalaisen kulttuurin kansainvälistymistä. Ohjelman viidennessä luvussa kootaan yleisten kehittämistavoitteiden pohjalta muotoillut, keskeiset toimenpide-ehdotukset maakunnan kulttuurin kansainvälistämiseksi.

Kansainvälistyminen on prosessi, joka kehittyäkseen vaatii realistisia tavoitteita, yksilöllisiä ominaisuuksia, verkostoitumista sekä resursseja. *Kansainvälisyyden* puolestaan voi katsoa olevan saavutettu, mutta ei kuitenkaan stabiili tila. Kansainvälisyys on jatkuva prosessi, jonka eteen organisaation on tehtävä töitä, jotta edes saavutettu kansainvälinen tila tai asema voidaan säilyttää. (Etelä-Pohjanmaan liitto: Etelä-Pohjanmaan kansainvälistymisohjelman tarpeellisuus ja päälinjaukset, E:11, 2003)

2.1.3. Kansainvälistymisen visio

Kulttuurin kansainvälistymisohjelma sivuaa Etelä-Pohjanmaan liiton kulttuurilautakunnan vuosille 2005-2013 laatimaa kulttuuristrategiaa. Strategia visioi kulttuurisesti kilpailukykyisen ja hyvinvoivan Etelä-Pohjanmaan. Tavoitteena on kulttuuritarjonnaltaan ja -palveluiltaan korkeatasoinen, kulttuuriosaamiseltaan kilpailukykyinen sekä veto-voimainen maakunta.

Olenaisesti maakunnan lähivuosien kehittämistoimiin limittyvä kansainvälistyminen on näkyvästi esillä *Etelä-Pohjanmaan maakuntaohjelmassa 2007-2010*, *Etelä-Pohjanmaan maakuntasuunnitelmassa 2030* sekä *Etelä-Pohjanmaan peruspalveluohjelmassa 2030*. Maakuntaohjelman visiossa ihmiset, yritykset ja ympäristö voivat hyvin kasvavassa ja kansainvälistyvässä yrittäjyysmaakunnassa. Maakuntasuunnitelma visioi luovan, kansallisesti ja kansainvälisesti vetovoimaisen yrittäjyysmaakunnan, jonka vahvuuksiin lukeutuvat alueen kulttuuritapahtumat sekä mahdollisuuksiin matkailu. Peruspalveluohjelma visioi Etelä-Pohjanmaan olevan vuonna 2030 kulttuurisesti kilpailukykyinen, hyvinvoiva ja kansainvälinen maakunta, joka tunnetaan kulttuuriosaamisestaan, -palveluistaan ja -yrittäjyydestään. Maakunnan ilmapiiri on monimuotoinen ja sen kulttuuri ja yhteisöllisyys tarjoavat ihmisille identiteetin kiinnekohtia. Suvaitsevuus luo edellytyksiä yritysten kansainvälistymiselle sekä onnistuneelle maahanmuuttopolitiikalle.

2.2. Kulttuurimaakunta

Etelä-Pohjanmaata on totuttu pitämään rohkeiden, työteliäiden ja perinteitä kunnioittavien ihmisten maakuntana. Tarpeen niin vaatiessa on maakunnasta lähdetty kohti uutta elämää vieraalla maalla, valtaosan väestöstä pitäytyttyä totutuissa kuvioissa ja tutuissa maisemissa. Vaikka siirtolaisuus olikin aikanaan aktiivista ja kansainvälisiä vaikutteita lipui paluumuuttajien mukana Suomeen, ei maakunta kansainvälistynyt merkittävästi. Eri mantereille levinneistä sukuyhteyksistä johtuneeksi, että eteläpohjalaiset ovat kuitenkin aina olleet kiinnostuneita muista kulttuureista ja jo vuosikymmenien ajan osallistuneet aktiivisesti kulttuurivaihtoon.

Eteläpohjalaiset tunnetaan perinteeseen nojaavista piirteistään. Kansanmusiikki, Jussi-paidat, puukkojunkkarit, eteläpohjalaisten itsellinen maine ja lakeudella seisovat kaks'fooninkiset ovat levinneet näytelmien, oopperoiden, kirjallisuuden ja nykyelokuvienkin aiheeksi. Mutta mitä eteläpohjalainen kulttuuri on tänään? Onko paikallisuutta tarpeen korostaa ja onko taitelijan tai taideteoksen alkuperällä ylikansallisuuden aikana alkuunkaan merkitystä? Tarvitseeko eteläpohjalaista kulttuuria viedä muun maailman koettavaksi tai houkutella muut sitä paikan päälle katsomaan ja kuulemaan?

Kiihtyvästi globalisoituvassa maailmassa tuskin voisi käydä kulttuurien välistä vuoropuhelua, elleivät alueet ominaispiirteineen eroaisi toisistaan ja niiden perinteitä vaalittaisi. Euroopan unioni pyrkii edistämään yhteistä Euroopan kansalaisuutta sekä eurooppalaisille yhteiseen kulttuuriperintöön perustuvaa kulttuurialuetta, mutta ei ole tekemässä sitä kulttuurien ominaispiirteitä tasapäistämällä. Reiluun 400 miljoonaan euroon budjetoidun Kulttuuri 2007 -ohjelman tavoitteena on **edistää kulttuurialalla toimivien henkilöiden liikkuvuutta, teosten, taide- ja kulttuurituotteiden kansainvälistä levitystä sekä kulttuurienvälistä vuoropuhelua.**

Etelä-Pohjanmaa on vahva kulttuuri-identiteetiltään ja sillä voi katsoa olevan runsaasti tarjottavaa kansainvälisellä kentällä. Alueen korkealaatuinen taide ja kulttuurituotanto ovat sekä perinteestä innoituksesta ammentavaa että täysin synty-ympäristöstään riippumatonta. Nykymaakunnan kulttuurin kansainvälisesti tunnetuimpia piirteitä ovat Alvar Aallon arkkitehtuuri sekä monet musiikkitapahtumat, jotka houkuttelevat paikalle ulkomaista yleisöä ja kansainvälistä mediaa.

Alueen käsi- ja taideteollisuustoimijoita on astunut menestyksellä kansainvälisille markkinoille korkealaatuisine tuotteineen.

Vaikka eteläpohjalainen taide ja kulttuurituotteet kaiken kaikkiaan ovat saavuttaneet kansallista ja kansainvälistäkin huomiota ja suosiota, ei valtiolta kulttuuritoimijoiden mukaan noteeraa maakuntien toimijoita riittävästi. Tilastotiedot todistavat samaa: valtion panostukset alueiden kulttuuripalveluihin ovat Etelä-Pohjanmaan osalta olleet maan pienimmät asukaslukuun suhteutettuna Ahvenanmaata lukuun ottamatta (Tilastokeskus 2000).

Eteläpohjalaiset kulttuuritoimijat kokevat olevansa taloudellisesti heikoilla ja etäällä mahdollisista yhteistyökumppaneista. Päästäkseen mukaan valtakunnallisiin vientiverkostoihin ja nousekseen kansainvälisille areenoille ja markkinoille, on eteläpohjalaistaitelijoiden verkostoiduttava maakunnallisesti yli sektorirajojen, ylimaakunnallista yhteistyötä unohtamatta.

2.3. Maakunnallisia kulttuurin kansainvälistymistoimenpiteitä

Etelä-Pohjanmaa ei näyttäydä kovin monikulttuurisena maakuntana uuden vuosituhaten käynnistyttyäkään. Ulkomaalaisväestön ja ulkomaisten matkailijoiden määrät ovat Etelä-Pohjanmaalla suhteellisesti pienimmät muuhun Suomeen verrattuna. (*Kulttuuristrategia*, s. 30)

Kuitenkin myös Etelä-Pohjanmaa tarvitsee maahanmuuttajia kotimaisen työväestön ikääntymisestä johtuvaa työntekijävajetta täyttämään. Syksyllä 2006 hyväksyttävä maakuntaohjelma määrittelee maakunnan tavoittelevan alueelleen 6 000 ulkomaalaista vuoteen 2030 mennessä. Tasaisen tahdin kasvu lisäisi maakunnan ulkomaalaisperäisen väestön määrää 800:lla vuoteen 2010 mennessä.

Valtiosta toiseen siirtyvien ihmisten kotoutuminen uuteen kotimaahan kestää vuosia. Maakunnan toimijoiden on ryhdyttävä sektorirajat ylittävään yhteistyöhön kotouttamispolitiikkaansa kehittääkseen ja houkutellakseen alueelle niin uusia kansalaisia kuin matkailijoitakin. Panostaminen monikulttuurisen osaamiseen, suvaitsevaisuuskasvatukseen, avoimen ja vastaanottavaisen asenteen omaksumiseen helpottaa niin tulijoita kuin vastaanottajia. Kohdemaakunnan kulttuuri-

Aalto-keskus Seinäjoella on Etelä-Pohjanmaan kansainvälisesti tunnetuimpia kohteita.

Seinäjoen ystävyyskaupunkien edustajat Orvietosta Italiasta, Sopronista Unkarista ja Koszalinista Puolasta tutustuivat suomalaiseseen luontoon kuumana kesäpäivänä vuonna 2006.

ripalvelut ja -toiminnot edesauttavat maahanmuuttajien kotoutumista ja luovat eri kulttuureja edustaville luontevia kohtaamistilanteita.

Kunnat

Kunnat tukevat alueensa taiteilijoiden, taidejärjestöjen, harrastajien ja muiden kulttuuritoimijoiden taiteellista toimintaa, ja sitä kautta myös kansainvälistymistä, myöntämällä apurahoja ja tiloja toimimiselle. Kuntien perinteisin kansainvälisen toiminnan muoto on ystävyyskuntatoiminta, jonka juuret ulottuvat viime vuosisadan alkuun.

Ystävyyskuntatoiminta tarjoaa yhteysverkon kuntien ja kuntalaisten kansainväliselle yhteistyölle. Suomalaisilla kunnilla on 1 400 ystävyyskuntaa yli 40 maassa. Etelä-Pohjanmaan alueen 26 kunnalla on 70 ystävyyskuntaa tai -aluetta 11 maassa. Toiminnan painopiste on tähän saakka ollut perinteisissä viranhaltijoiden vierailuissa sekä kulttuuri-, urheilu- ja nuoriso- ja koululaisvaihdossa, mutta myös asiantuntijavaihto, elinkeinoelämän yhteistyö sekä monipuolinen kansalaisryhmien yhteistyö on tullut perinteisten yhteistyömuotojen rinnalle. Pysyvien ystävyyskuntakontaktien määrä ei näytä kasvavan. Sen sijaan kunnat hakeutuvat yhdessä erilaisiin kansainvälisiin projekteihin. Perinteiset ystävyyskuntatoiminnan muodot eivät ole menettäneet merkitystään, vaan muodostavat kuntien kansainvälisen kanssakäymisen perustan. (*Kunnat.net*)

Luettelo eteläpohjalaisten kuntien ystävyyskunnista löytyy kansainvälistymisohjelman liiteosiosta.

Etelä-Pohjanmaan liitto

Etelä-Pohjanmaan liitto on 26 kunnan muodostama kuntayhtymä. Kuntayhtymä harjoittaa tavoitteitaan tukevaa edunvalvontaa-, koulutus-, kulttuuri-, palvelu-, tiedotus-, tutkimus- ja suunnittelutoimintaa toimien koko maakuntaa hyödyttävässä yhteistyössä kuntien, seutukuntien, kuntayhtymien, muiden viranomaisten ja yhteistyötahojen kanssa. Liitossa toimivan kulttuurilautakunnan tehtävänä on huolehtia ja kehittää maakunnallista kulttuuri-, kirjasto- ja museotoimintaa sekä kotiseutu- ja perinnetyötä ja kehittää kuntien välistä kulttuuriyhteistyötä sekä edistää kansainvälistä kulttuuriyhteistyötä. Maakunnallisen yhteistyön kehittäjänä liiton kulttuurin vastuualue toimii erityisesti ylimaakunnallisen yhteistyön ja kansainvälisyyden edistäjänä.

Tulevalla maakuntaohjelmakaudella Etelä-Pohjanmaalla panostetaan erityisesti kansainvälistymiseen. Erillisen valmisteluprosessin myötä laaditaan Etelä-Pohjanmaan kansainvälistymisen toimintaohjelma, joka tulee käsittelemään monipuolisesti eri elämän alojen kansainvälistymistä.

Liiton hallinnoimia kv-hankkeita ovat vuonna 2006 käynnistyneet *Kulttuurin kansainvälistymisohjelman toteuttamishanke* ja *Kansainvälistymisen edistäminen Etelä-Pohjanmaalla* sekä jo päätynyt *Eteläpohjalaisen kulttuurin vientiprojekti*, jonka puitteissa järjestettiin eteläpohjalaiset kulttuuripäivät viidessä eurooppalaiskaupungissa. Hanke on julkaissut *Kulttuuritoimijan kansainvälistymisoppaan*. Kulttuurin kansainvälistymisohjelman toteuttamishanke pyrkii luomaan maakunnan kulttuuritoimijoille kansainvälisiä verkostoja, lisäämään kansainvälistä toimintaa, tuotteistamaan kulttuuripalveluja kansainvälistä toimintaa silmälläpitäen, kehittämään alueen kulttuuritoimijoiden kansainvälistymistaitoja sekä laatimaan kansainvälinen hankesuunnitelma Kulttuuri 2007 -ohjelmaan tai muuhun soveltuvaan ohjelmaan. Kansainvälistymisen edistämishankkeen tavoitteena on hankkia tietoa maahanmuuttoasioista, tukea eteläpohjalaisten maahanmuuttotoimijoiden valmistelua, mahdollistaa tehokkaampi valmistautuminen työperäiseen maahanmuuttoon maakunnassa sekä edistää alueen monikulttuurisuutta. Eri tehtäviensä lisäksi hanke voi avustaa usean eteläpohjalaistahon kansainvälisten yhteishankkeiden kokoamisessa.

Alueelliset, maakunnan toimijoita palvelevat yhteistyösopimukset

Schleswig-Holstein, Saksa

Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan liittojen vuonna 1998 pohjoissaksalaisen Schleswig-Holsteinin osavaltion kanssa solmima yhteistyösopimus pohjaa vanhan Vaasan läänin aikaiseen toimintaan. Sopimuksessa painotetaan taloudellisten suhteiden, kulttuuristen kontaktien ja ihmisten välisten kohtaamisten vahvistamista, EU:n tarjoamien rahoitusmahdollisuuksien hyödyntämistä yhteisissä projekteissa, Brysselissä olevien aluetoimistojen yhteistyön jatkamista sekä vuotuisten tapaamisten edelleen kehittämistä.

Merenkurkun neuvosto (Kvarkenrådet)

Merenkurkun neuvosto on Merenkurkun raja-alueellinen yhteistyöelin, jossa jäseninä ovat Pohjanmaan, Etelä-Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakunnat sekä Ruotsin Västerbottenin maakunta ja Örnsköldsvikin kunta. Merenkurkun neuvoston painopisteitä ovat elintarvike-, korkeakoulu- ja kulttuuri-, liikenne-, matkailu- ja ympäristöalan edistäminen. Neuvoston toimintaa rahoitetaan mm. Interreg III B -ohjelmasta ja tulevalla ohjelmakaudella Botnia Atlantica -ohjelmasta.

Keskipojola-järjestö (MittNorden)

Vuodesta 1977 toimineen Keskipojola-toimikunnan päätavoite on toimia käyttövoimana yhteiskuntakehitykselle, jonka taustalla on historiallinen ja kulttuurinen yhteenkuuluvuuden tunne sekä yhteiset intressit alueelliselle kehitykselle. Toimintastrategian peruselementtejä ovat uusiutuvat energiat, itä-länsisuuntainen liikennekäytävä, kulttuuri sekä lapset ja nuoriso. Toimialueeseen kuuluvat Etelä-Tröndelagin ja Pohjois-Tröndelagin maakunnat Norjasta, Jämtlannin ja Västernorrlandin maakunnat Ruotsista sekä Pohjanmaan, Etelä-Pohjanmaan, Keski-Suomen ja Etelä-Savon maakunnat Suomesta. Suomen alue-edustuksesta ja toiminnan rahoituksesta vastaavat ao. maakuntien liitot. Pohjoismaiden Ministerineuvosto myöntää Keskipojola-komitealle tukea raja-alueyhteistyötä varten. Lisäksi EU myöntää Interreg IIIA -ohjelmasta tukea Ruotsin ja Norjan välisiin toimiin.

Piemonten maakunta, Italia

WFA (West-Finland Alliance, Länsi-Suomen Allianssi) on vuonna 2000 solminut yhteistyösopimuksen Italian Piemonten maakunnan kanssa. Alue kattaa Torinon kaupungin ympäristöineen. Sopimuksen mukaan alueiden hallintoelimet tukevat alueen toimijoiden kuten kauppakamareiden, tutkimuslaitosten, korkeakoulujen, oppilaitosten ja muiden organisaatioiden toimintaa alueidenvälisten yhteyksien, kokemusten vaihdon ja muun yhteistyön kehittämiseksi molempia osapuolia kiinnostavilla alueilla. Yhteistyöalueita ovat mm. maatalous, kauppa, yritystoiminta, terveydenhoito, koulutus, matkailu, urheilu ja kulttuuri.

AER, Assembly of European Regions

AER on poliittinen Euroopan alueiden järjestö, jonka toiminta-ajatuksena on saattaa yhteen Euroopan alueet ja antaa niille mahdollisuus kehittää Eurooppaa ja eurooppalaista integraatiota. Järjestössä on 250 jäsenaluetta 25 maasta sekä 12 ylifaakunnallista organisaatiota. Vuonna 2000 AER:n yleiskokous pidettiin Seinäjoella Etelä-Pohjanmaan liiton isännöimänä.

Elinkeinoelämän kansainvälisyyden edistäjiä

Etelä-Pohjanmaan TE-keskuksen yritysosasto palvelee vientiä suunnittelevia, aloittelevia ja jo harjoittavia yrityksiä ja yhteisöjä. Tavoitteena on nopeuttaa ja edistää kansainvälistymistä sekä vähentää toiminnan laajentamiseen liittyviä riskejä. Palveluihin kuuluvat kansainvälistymissuunnitelmat, pk-yritysten kansainvälistymisohjelma, vientiyhteistyön edistäminen ja Finpron palvelut. Niin ikään Etelä-Pohjanmaan kauppakamari ja Etelä-Pohjanmaan yrittäjät toimivat maakunnan elinkeinoelämän kehittäjinä ja edunvalvojina sekä alueen yritysten kansainvälistymisen edistäjinä.

Alueen korkeakoulut ja oppilaitokset

Maakunnan korkeakouluilla ja oppilaitoksilla on keskeinen rooli alueen kansainvälistämisessä. Kansainvälisyyskasvatuksen sekä opiskelijoille ja opettajille tarkoitettujen vaihto-ohjelmien lisäksi korkeakoulut ja oppilaitokset ovat merkittävä linkki kansainvälisten työharjoittelijoiden välittämisessä eteläpohjalaisiin yrityksiin ja organisaatioihin.

Seinäjoen ammattikorkeakoulu tukee kansainvälistymistä osana aluekehitystehtäväänsä ja sille on muodostunut runsaasti kokemusta kansainvälisestä yhteistyöstä 140 eurooppalaisen sekä parinkymmenen muissa maanosissa (mm. Aasia, Afrikka, Amerikka) sijaitsevan partnerikorkeakoulun kanssa. Korkeakoulu on mukana koordinaattorin tai partnerin ominaisuudessa kymmenissä kansainvälisissä EU:n erillisohjelmahankkeissa. SeAMK tarjoaa suomen kielen ja kulttuurin opetusta alueella asuville ja vieraileville ulkomaalaisille. Lisäksi korkeakoulu järjestää kansainvälistymis-, kieli- ja kulttuurikoulutusta tilaajan tarpeiden mukaan sekä tarjoaa apua hankevalmisteluun.

Maakunnassa toimii Etelä-Pohjanmaan korkeakouluyhdistys Epanet sekä Tampereen yliopiston, Helsingin yliopiston, Sibelius-Akatemian, Vaasan yliopiston ja Tampereen teknillisen yliopiston Seinäjoen toimipisteiden muodostama Seinäjoen yliopistokeskus. Kv-asiat ovat osa kansainvälisesti verkostoituneiden yliopistojen toimintaa. *Etelä-Pohjanmaan korkea-asteen tutkimuksen ja koulutuksen aluestrategiassa 2005-2008* yliopistot korostavat maakunnan ja toimijoiden kansainvälistymiskehityksen merkitystä.

Maahanmuuttajakoulutusta maakunnassa järjestävät mm. Järviseedun opisto ja Seinäjoen koulutuskeskuksen (Sedu) aikuiskoulutusosasto, joka myös järjestää räätälöityä kansainvälisyyskoulutusta ja palvelutoimintaa yrityksille ja yhteisöille. Seinäjoen koulutuskeskus on laatinut kansainvälistymisstrategian vuonna 2005. Sedun kv-tiimi toteuttaa strategian mukaisia toimia, mm. opiskelijoiden kotikansainvälistymistä ja vaihtotoimintaa. Eteläpohjalaisten kotikansainvälistymisestä osaltaan huolehtivat maakunnan yleissivistävät kansanopistot ja kansalaisopistot, joissa voi opiskella vieraita kieliä ja tutustua muihin kulttuureihin.

Kehittämisyhdistykset

- Härmänmaan ja Järviseedun alueiden kehittämisyhdistys Aisaparin ylläpitämä kansainvälistyjän palvelupiste tarjoaa kansainvälisistä yhteistyöhankkeista kiinnostuneille apua kumppaneiden ja rahoituksen etsimisessä. Alueen kouluista muodostuva verkosto tukee yksittäisiä kouluja kansainvälistymishankkeissa.
- Seinäjoen seudun kehittämisyhdistys Liiveri on rahoittanut mm. maaseutumatkailuyritysten kansainvälistymistaitojen lisäämiseen tähtäävää hanketta.
- Suupohjan kehittämisyhdistys tarjoaa palveluitaan suupohjalaisten

toimijoiden kansainvälisyysstrategioiden suunnitteluun, kansainvälisten hankkeiden suunnitteluun, partnerin etsintään ja rahoitusvaihtoehtojen tutkimiseen.

- Kuusiokuntien kehittämissyhdystys Kuudesta on sisällyttänyt kansainvälistymisen laatimaansa seutukunnan kehittämissuunnitelmaan, jossa se esittää, että Etelä-Pohjanmaan kehittämissyhdystykset palkkaisivat tulevalla ohjelmakaudella yhteisen kv-koordinaattorin hoitamaan yhteisiä kv-asioita.

EU-tietokeskukset

Jalasjärven ammatillisen aikuiskoulutuskeskuksen EU-tietokeskus kuuluu Euroopan komission Europe Direct -tiedotusverkostoon. Keskus jakaa tietoa Euroopan unionista ja sen rahoitusohjelmista sekä edistää kansainvälistymistä yhdessä alueen toimijoiden kanssa. Tietokeskus jatkaa vuodesta 2001 toimineen maaseudun EU-tietokeskus Carrefour West Finlandin aloittamaa työtä. Keskus tarjoaa mm. kansainvälistä hanketoimintakoulutusta. Ulkoasiainministeriön alaisen Eurooppa-tiedotustoimiston Etelä-Pohjanmaan asiakaspalvelupiste sijaitsee Seinäjoella.

Pohjanmaan taidetoimikunta

Pohjanmaan taidetoimikunta tukee Pohjanmaan sekä Etelä- ja Keski-Pohjanmaan alueen taiteilijoiden, arvostelijoiden sekä kulttuuriyhteisöjen toimintaa apurahoin ja avustuksin. Alueen taide- ja kulttuuri-alan toimijat voivat anoa käyttöönsä taidetoimikunnan hallinnoimaa taiteilijaresidenssiä Prahassa. Residenssitoiminnan lisäksi taidetoimikunta on mm. käynnistänyt muotoilijoiden ja taideteollisuusalan ammattinharjoittajien vientitoimintaa edistävän Pronto-hankkeen.

2.4. Kulttuurin kansainvälistymisen kansalliset toimet

Suomalaisen kulttuurin kansainvälistymiseen ja samalla aiheen tutkimukseen ja analysointiin tilastollisin menetelmin panostetaan nykyään aiempaa laajemmin. Vuonna 2004 ilmestynyttä, Opetusministeriön julkaisemaa *Onko kulttuurilla vientiä?* -selvitystä osittain jatkaa Kulttuuripoliittisen tutkimuksen edistämissätiössä (Cupore) tekeillä oleva tutkimus *Taiteilijoiden ja kulttuurialan työntekijöiden kansainvälinen liikkuvuus ja liikkuvuuden esteet*. OPM:n asettama kulttuuriviennin kehittämisyöryhmä valmistelee Kulttuuriviennin kansainvälisen vienninedistämisen ohjelmaa sekä laatii yleisen kulttuuriviennin kehittämishankkeen.

Teknologian kehittämiskeskus Tekes julkaisi vuonna 2006 kulttuuriviennin liiketalousmalleja kartoittavan ja konkreettisia toimenpide-ehdotuksia kulttuurin ammattimaisen liiketoiminnan edistämiseksi esittelevän *Kulttuuriviennin liiketoimintamallit* -selvityksen.

Kulttuurivientiä

Opetusministeriöön perustettu kulttuurivientiä edistää kulttuurivientiä ja osallistuu muiden tahojen kanssa kulttuurivientiä edistävien koulutusohjelmien kehittämiseen. Kulttuurivientiä alaan kuuluvat kulttuuri-instituutteihin, kulttuurimatkailuun, kulttuurivientiin, taiteen tiedotuskeskuksiin, Venäjän ja Itä-Euroopan instituutteihin, ulkosuomalaistoiminnan kulttuuriyhteistyöhön ja sukukansaohjelman toimeenpanoon liittyvät asiat. Osana kulttuuriviennin tukitoimia OPM voi myöntää tukea mm. kulttuuriviennin asiantuntijuuden kehittämishankkeisiin ja eri maiden ystävyysseurojen toimintaan ja projekteihin.

CIMO

Opetusministeriön alainen kansainvälisten asioiden asiantuntija- ja palveluorganisaatio, Kansainvälisen henkilövaihdon keskus CIMO, tukee kansainvälistymistä koulutuksen, tiedotuksen, neuvonnan ja julkaisujen avulla sekä markkinoi suomalaista koulutusta ulkomailla. Organisaatio koordinoi ja toteuttaa apuraha- ja henkilövaihto-ohjelmia ja vastaa useimpien Euroopan unionin koulutus-, kulttuuri- ja

nuoriso-ohjelmien kansallisesta toimeenpanosta. Lisäksi organisaation tehtävä on edistää suomen kielen ja kulttuurin opintoja ulkomaisissa yliopistoissa.

CIMO jakaa muun muassa vierailupurahoja kulttuurin ja taiteen asiantuntijoille, matka-avustuksia nuorten kulttuuriyriyhmien esiintymismatkoihin sekä tarjoaa työnantajille (esimerkiksi oppilaitokset ja kulttuuriorganisaatiot) mahdollisuuden kansainvälisen harjoittelijan palkkaamiseen.

Kulttuurin kansainvälistymisen edistäjä

Kansainvälisessä kulttuuritoiminnassa tarvittavaa osaamista ja kontakteja löytyy mm. eri taiteenalojen tiedotuskeskuksista, Suomen eri puolilla maailmaa sijaitsevista suurlähetystöistä, edustustoista sekä 12 kulttuuri-instituutista, 40:ssä eri maassa sijaitsevasta Finpron 50 vientikeskuksesta sekä Teknologian kehittämiskeskus Tekesin ulkomaisista toimipisteistä, joiden tehtävänä on edistää muun viennin ohessa myös suomalaisen kulttuurin vientiä. Matkailun edistämiskeskus (MEK) on ulkomailla toimipisteitä, jotka edistävät Suomen tunnettuutta kulttuurimatkailumaana. Taiteenalakohtaisia, vientiä edistäviä järjestöjä ovat muun muassa Music Export Finland (MUSEX), Finnish Fund for Art Exchange (FRAME) sekä Suomalaisen musiikin tiedotuskeskus (FIMIC).

EU:n kulttuuriohjelma 2007-2013

Kulttuuriohjelma käynnistyy vuoden 2007 alusta ja sen kausi kestää vuoden 2013 loppuun. Kulttuuri 2000 -ohjelman tapaan tukikohteita ovat yksi- ja monivuotiset hankkeet, jotka toteutetaan yhteistyössä eurooppalaisten kulttuurialan yhteisöjen kesken. Ohjelman kolmena päätavoitteena on edistää kulttuurialalla työskentelevien henkilöiden liikkuvuutta kansallisten rajojen yli, kannustaa taideteosten sekä taide- ja kulttuurituotteiden kansainvälistä levitystä sekä edistää kulttuurien välistä vuoropuhelua.

Käytännön apua kansainväliseen partnerihakuun ja hakuprosessiin tarjoavat muun muassa CIMO sekä Länsi-Suomen Allianssi ja sen Brysselissä sijaitseva Eurooppa-toimisto, WFEO.

Valtion taidemuseon kulttuurivähemmistöprojekti

Valtion taidemuseon alaisuudessa toimiva taidemuseoalan kehittämisyksikkö Kehys pitää kulttuurista moninaisuutta edistäviä ohjelmia

tärkeinä tekijöinä museoiden kehittämiseksi yleisölähtöisempään suuntaan. Kehyksessä toimii kulttuurivähemmistökoordinaattori, jonka tehtävänä on tarkastella Valtion taidemuseon tarjontaa ja toimintaa kulttuurisen moninaisuuden näkökulmasta, ehdottaa toimenpiteitä ja kehittää toimintaa sekä luoda yhteyksiä maahanmuuttajajärjestöihin ja kulttuurivähemmistöjen verkostoihin.

Työministeriö

Työministeriön toimialaan lukeutuvat maahanmuuttoasiat liittyvät ulkomaalaisten työntekoon, turvapaikanhakijoiden ja pakolaisten vastaanottoon, maahanmuuttajien kotoutumiseen ja etnisen yhdenvertaisuuden edistämiseen.

Pohjoismaiden kulttuuriyhteistyö

Pohjoismaiden neuvosto ja Pohjoismaiden ministerineuvosto vastaavat virallisesta pohjoismaisesta yhteistyöstä. Pohjoismaista kulttuuriyhteistyötä edistävät Suomi, Ruotsi, Norja, Islanti ja Tanska yhdessä vuonna 1972 voimaan tulleen kulttuuriyhteistyösopimuksen puitteissa. Yleisen vastuun yhteistyöstä kantavat Pohjoismaiden ja itsehallintoalueiden kulttuuriministerit. Pohjoismaiden ministerineuvosto myöntää tukea toimintaan, jonka tavoitteena on edistää ja syventää pohjoismaista yhteistyötä. Tukimuotoina ovat hanketuet, apurahat ja vaihto-ohjelmat. Pohjoismaiden neuvosto jakaa vuosittain kirjallisuuspalkinnon, musiikkipalkinnon, elokuvapalkinnon sekä luonto- ja ympäristöpalkinnon. Palkintojen tarkoituksena on lisätä kiinnostusta naapurimaiden kirjallisuuteen, kieliin, musiikkiin ja elokuvaan.

Pohjoismainen kulttuurirahasto jakaa vuosittain noin 25 miljoonaa Tanskan kruunua Pohjolassa tai sen ulkopuolella toteutettaviin pohjoismaisiin kuvataide-, teatteri-, musiikki-, tanssi-, kirjallisuus- ja uusmediaprojekteihin. Rahasto tukee lisäksi koulutus- ja tutkimusprojekteja, joista etusijalle asetetaan kulttuuriin liittyvät hankkeet.

Pohjola-Norden

Pohjoismaista kansalaistason yhteistyötä edistää Pohjola-Nordenin paikallisyhdistyksineen. Pohjola-Nordenin Pohjanmaan piiri/Pohjoismainen tiedotustoimisto on yksi Pohjola-Nordenin kahdestatoista Suomessa olevasta piiritoimistosta ja yksi kahdeksasta tiedotustoimistosta Pohjoismaissa. Pohjoismainen tiedotustoimisto toteuttaa Merenkurkun kulttuuriareena -hanketta yhteistyössä Merenkurkun neuvoston kanssa.

Eteläpohjalainen Ilkka Sillanpää AER:n summer schoolissa Romaniassa kesällä 2006.

3. ETELÄPOHJALAISEN KULTTUURIN KANSAINVÄLISTYMISEN NYKYTILANTEEN KARTOITUS

3.1. Nykyinen toiminta ja kohdemaat

Maakunnan kulttuuritoimijoille osoitetun kyselyn vastausten mukaan kulttuuritoiminnan kansainvälistäminen on satunnaista Etelä-Pohjanmaalla eikä kansainvälistymistä pidetä erityisen merkittävänä tavoitteena. Harrastajatason kulttuurivaihtoon pääosin keskittyneen kansainvälisen toiminnan arvo mitataan kulttuurirajojen ylittämisenä, eteläpohjalaisen kulttuurin tunnetuksi tekemisenä sekä kielitaitoa, suvaitsevaisuutta ja ryhmien tavoitteellisuutta lisäävänä tekijänä. Kansainvälisestä toiminnasta saatu liiketaloudellinen hyöty ei ole maakunnassa vielä kovin merkittävää.

Laajaa kansainvälistä kokemusta keränneitä toimijoita on Etelä-Pohjanmaalla muutamia. Tämän kaltaisten toimijoiden vakiintuneeseen toimintakenttään lukeutuvat niin koti- kuin ulkomaatkin eikä kansainvälistyminen ole enää erillinen tavoite. Useimmat toimijat lähes kaikilta taiteenaloilta myöntävät kansainvälisen toimintansa suunnitelmallisuuden ja tehokkuuden olevan vähäistä, vaikka kansainvälistymistahtoa toimijoilla olisikin. Merkittävimmät esteet kansainvälistymiselle muodostuvat vastaajien mukaan riittämättömistä talous- ja henkilöstöresursseista.

Voimavarojen keskittämiseksi Etelä-Pohjanmaalla on totuttu tekemään kansainvälistymisessä yhteistyötä. Merkittäviksi yhteistyökumppaneiksi kulttuuritoimijat nimeävät kollegoitaan ja virallisia tahoja omalta paikkakunnalta, seutukunnasta, maakunnasta ja läänistä. Vain harva eteläpohjalaisitoimija on toimintansa kansainvälistämiseksi yhteydessä valtakunnallisiin organisaatioihin, maailmalla sijaitseviin Suomen kulttuuri-instituutteihin ja edustustoihin tai suoraan ulkomaisiin tahoihin. Paikallisesti voimia on koottu yhteiseen markki-

Säveltaide

Maakunnan säveltaiteen eri edustajien mukaan kansainvälisesti toimiminen on taiteenalalla itsestäänselvyys. Musiikkialan kv-toiminta koostuu maakunnassa vierailevista ulkomaisista artisti-, bändi- ja konserttievierailuista, maakunnan musiikkiryhmien ja artistien ulkomaille suuntautuvista esiintymisistä, kulttuuri-, opiskelija-, opettaja- ja asiantuntijavaihdosta, kansainvälisestä levymyynnistä, kansainvälisten tapahtumien ja kilpailujen järjestämisestä kotimaakunnassa, kv-seminaareihin, messuille ja konferensseihin osallistumisesta sekä ulkomaisiin organisaatioihin tutustumisesta. Musiikki on maakunnan taiteenlajeista kansainvälisimpiä siksikin, että maakunnassa on kansainvälistä yleisöä vetäviä, isoja musiikkitapahtumia sekä taiteenalalla työskentelee runsaasti ulkomaalaislähtöisiä ammattilaisia mm. musiikkiopistoissa opettajina.

Kansainvälistymisen astetta käsittelevissä vastauksissaan musiikkialan edustajat harmittelevat taiteenalansa rahoituksen puutetta, joka asettaa esteen kansallisista rajoista vapaan taidemuodon leviämässä laajemmalle. Sama periaate taiteesta ylikansallisena kielenä on toki sovitettavissa kaikkiin taidemuotoihin.

Tapahtumat

Seinäjoella järjestettävät, monikymmentuhatpäisen yleisön vuosittain kaupunkiin vetävät Provinssirock ja Tangomarkkinat kiinnostavat kansainvälisestikin. Muita maakunnan isoja tapahtumia ovat musiikkifestivaalin autourheiluun yhdistävä Vauhtiajat, Kauhajoen Ruoka-

nointiin, toiminnan suunnitteluun, rahoituksen etsimiseen erilaisten kv-toimien toteuttamiseksi, konserttien, näyttelyiden ja markkinointitapahtumien järjestämiseen ulkomailla sekä kansainvälisten tapahtumien järjestämiseen kotimaakunnassa.

Yhteistyötä maahanmuuttajien kanssa tai heille suunnattua kulttuuritarjontaa eivät useimmat kulttuuritoimijat ja -tahot ole suunnitelleet lainkaan. Pienelle osalle toimijoista monikulttuurinen toiminta ja yhteistyö maahanmuuttajien kanssa ovat osa normaalia, arkipäivän toimintaa. Erään kunnan kulttuurihallinnon edustajan tavoitteena on edistää maahanmuuttajien kotoutumista *"integroimalla maahanmuuttajat luontevalla tavalla osaksi paikallista kulttuuritoimijoiden verkostoa. Tarjoamalla matalan kynnyksen palveluita, jotka sekä avaavat paikallista kulttuuria, että helpottavat maahanmuuttajien sopeutumista ja kontaktipintojen syntymistä kantaväestöön. --- Kunnallisen kulttuuritoimen tulee olla vahvasti mukana tässä kehityksessä sekä kotouttamisen edistäjänä että alueen kantaväestön uuteen tilanteeseen sopeuttajana."*

Eteläpohjanmaalta lähdetään esiintymis-, näyttely-, myynti- ja tutustumismatkoille pääosin Pohjoismaihin, Viroon ja muihin Baltian maihin sekä Keski-Eurooppaan. Suhteellisen moni on kerännyt kontakteja ja kokemuksia myös Venäjältä, Etelä-Euroopan maista, Pohjois- ja Etelä-Amerikasta, Japanista, Kiinasta, Australiasta, Afrikasta sekä muista yksittäisistä maista lukuun ottamatta kuitenkin Lähi-idän maita, joihin niihinkin muutamat osoittavat mielenkiintoa. Vuosien ja jopa vuosikymmenien mittaan kertyneitä ulkomaisia kontakteja arvostetaan, suhteita pyritään ylläpitämään ja hyödyntämään molemminpuolisia vierailuja sekä hankeyhteistyötä suunniteltaessa.

Provinssirock tekee yhteistyötä muiden pohjoismaisten sekä eurooppalaisten rockfestivaalien kanssa.

messut, Ilmajoen Musiikkijuhlat, Eteläpohjalaiset Spelit, Nummirock, Vanhan Paukun Festivaali ja Välipuistorock. Rockfestivaalit ovat kansainvälisimpiä esiintyjänimiltään, mutta ulkomaisista musiikki- ja tanssikulttuuria pääsee näkemään myös Speleissä, Vanhan Paukun Festivaaleilla ja jossain määrin Tangomarkkinoilla.

Kuvataide

Maakunnassa toimivien kuvataiteilijoiden kansainvälistymistä ovat vauhdittaneet tahto edistää omaa uraa ja tunnettuutta sekä taideryhmissä toimiminen. Alueen kuvataiteilijat ovat esittäytyneet ulkomailla yksityisnäyttelyissä, biennaaleissa, ryhmien yhteisnäyttelyissä sekä kansainvälisille markkinoille suunnatuissa kirjahankkeissa. Maakunnan taitelijoita on mukana kotimaisissa sekä kansainvälisissä ryhmissä, joiden tavoitteena on koota eri maiden taitelijoita toimimaan yhdessä.

Käsi- ja taideteollisuus

Etelä-Pohjanmaan käsi- ja taideteollisuusyhdistys osallistuu Euroopan kotiteollisuusliiton toimintaan valtakunnallisen keskusjärjestön kautta, on osallistunut kulttuurin vientihankkeen tapahtumiin sekä toteuttaa kansainvälisen osaston vuosittain järjestämillään Käsiyö-messuilla.

Kansainvälisesti menestyneiden eteläpohjalaisten käsi- ja taideteollisuusalan edustajien mukaan taidetuotetta ei muokata erityisesti kansainvälisiä markkinoita varten, mutta siellä pärjätäkseen tuotteen on sekä edustettava huippudesignia että oltava laadultaan korkeatasoinen.

Kirjallisuus

Eteläpohjanmaalta on kotoisin usea ammattikirjailija ja maakunnassa asuu runsaasti ammatti- ja harrastajakirjoittajia, joista muutamien teokset ovat valtakunnallisestikin tunnettuja sekä vieraille kielelle käännettyjä. Alueella eteläpohjalaisten kirjailijoiden verkostona toimivat Pohjanmaan kirjailijat ry sekä Suomen tietokirjailijat ry Etelä-Pohjanmaan aluetoimikunta.

Rakennusperintö

Etelä-Pohjanmaa tunnetaan lakeudella ja joentörmäällä seisovista, punamullatuista kaks'fooinkisista eli perinteisistä kaksikerroksisista asuintaloista. Rakennuksia vaalitaan ja alueen rakentamisperinnettä talletetaan mm. Etelä-Pohjanmaan rakennuskulttuurikeskuksessa, joka on osallistunut myös kansainvälisiin hankkeisiin. Etelä-Pohjanmaalta kotoisin olleen, maailmanlaajuisen tunnettuuden saavuttaneen arkkitehti Alvar Aallon kotimaakuntaan suunnittelemat uusklassiset ja modernit rakennukset ovat Etelä-Pohjanmaan kansainvälisesti tunnetuimpia ja vetovoimaisimpia kohteita.

Tanssitaide

Maakunnassa on vuosikymmenien ajan vierailut ulkomaisia opettajia opettamassa sekä tanssiryhmiä esiintymässä paikallisten tanssiorganisaatioiden kutsumana. Alueella toimii useita tanssikouluja ja -yhdistyksiä sekä ammattitanssiteatteri. Tanssikoulut ovat osallistuneet mm. Keskipohjola-yhteistyöhön.

Näyttämötaide

Maakunnan teattereiden lavalla on vierailut useita ulkomaalaisia produktiota ja alueen ammatti- ja harrastajateattereissa on työskennellyt kansainvälisiä ohjaajia, lavastajia sekä muita alan asiantuntijoita.

Kulttuurijärjestöt, ystävyyssurat, korkeakoulut, oppilaitokset

Opiskelija- ja opettajavaihdon lisäksi maakunnan korkeakoulujen ja oppilaitosten harjoittaman kv-toiminnan laajuus vaihtelee laitosittain. Seinäjoen ammattikorkeakoulun konservoinnin, kulttuuritutorin ja muotoilun koulutusohjelmat sekä liiketalouden yksikkö edistävät kulttuurin kansainvälistymistä osallistumalla messuille sekä toteuttamalla tutkimustyötä ja kv-hankkeita. Kehitteillä on uusia hankkeita ja samalla jatkon suunnittelu jo käynnissä olleille projekteille: Tili Tonse -projekti, Leonardo-ohjelman konservointihan-

ke, K2000-ohjelman Intertango-hanke, K2000-ohjelman 3d Bridge -hanke.

Kansalaispistoissa on mahdollisuus opiskella eri maiden kieliä ja kulttuureja ja mm. Järviseudun opistossa toteutetaan kansalais- ja työväenopistojen kansainvälistymisohjelmaa.

Kunnalliset taidelaitokset

Maakunnan erikois- ja kulttuurihistoriallisilla museoilla, mm. Etelä-Pohjanmaan maakuntamuseolla, Jääkärimuseolla, Väinöntalolla ja Suojeluskuunta- ja Lotta Svärd museolla on näyttelyvaihtotoiminnan myötä muodostuneita vakiintuneita kv-kontakteja muihin eurooppalaisiin museoihin. Siirtolaisuusinstituutin Pohjanmaan aluekeskus on toiminut Seinäjoella vuodesta 1994.

Alajärvellä Nelimarkka-museon, Etelä-Pohjanmaan aluetaidemuseon yhteydessä sijaitsee maakunnan tähän mennessä ainoa taiteilijaresidenssi. Kansainvälisiä kohtaamisia syntyy luontevasti residenssitaiteilijoiden ohjatussa mm. koululaisten työpajoja. Seinäjoen taidehallille on muodostunut pitkäaikaisia kv-suhteita taiteilijaseurojen kautta. Pirkanpohjan taidekeskuksessa, Ähtärissä esitellään maailman huipputaiteilijoiden teoksista koostuvaa grafiikankokoelmaa. Lapuan taidemuseo aloitti toimintansa syksyllä 2006.

Maakunnassa on toimiva kirjastoverkko, jonka voimin kirjastot ovat keränneet voimavaroja ja erikoistuneet. Seinäjoen kaupunginkirjasto toimii alueellisena keskuskirjastona ja Seinäjoen korkeakoulukirjasto erikoiskirjastona. Maakunnan kirjastojen kansainvälistä toimintaa on mm. vieraskielisen kirjallisuuden hankinta sekä vieraskielisten asiakkaiden palveleminen.

Kuntien kulttuurihallinto, seurakunnat

Kuntien kulttuurihallinnot tukevat paikkakuntiansa eri ryhmiä luomalla näille olosuhteita tekemiseen sekä mm. myöntämällä avustuksia ulkomaille suuntautuviin esiintymismatkoihin. Kunnallisen tason kansainvälisestä toiminnasta merkittävän osan muodostaa ystävyyskuntatoiminta sekä seurakunnilla ystävyysseurakuntatoiminta. Seurakuntien kansainväliseen toimintaan lukeutuvat myös kansainväliset konsertit ja tapahtumat sekä lähetys- ja maahanmuuttajatyö. Osassa kunnista ystävyyskuntatoiminta on hyvinkin aktiivista ja koskee virallisten delegaatioiden lisäksi nuoriso- sekä muiden ryhmien kulttuurivaihtoa. *Pienessä kunnassa operoitaessa [kv-toimintaan] käytävissä olevat varat määräävät pitkälle toiminnan syvyyden. Kv-näkökulma näkyikin työssä vahvasti suodattuneena ja usein paikallisiin tai maakunnallisiin voimavaroihin tukeutuvana.*

Näkyvästi kansainvälisen toiminnan suunnitelmallisuuteen satsaa Lapuan kaupunki. Kulttuuritoimessa ja perusopetuksessa toimii yhteinen kansainvälisten asioiden koordinaattori ja kaupungin organisaatioon on rakentumassa kv-toimintaa koordinoiva, eri sektoreista koostuva toimikunta. Kaupungin tavoitteena on luoda ystävyyskaupunkitoiminnan pohjalle monialainen kv-verkosto.

3.2. Resurssien rajallisuus

Useimpien eteläpohjalaisten kulttuuritoiminnassa kansainvälistymisen on toissijaista. Hyvin harva toimija tähtää ainoastaan tai hyvin määrätietoisesti toimintansa kansainvälistämiseen. Tähän vaikuttaa pula niin henkilöstö- kuin talousresursseistakin. Eteläpohjalaista kulttuuria ja taidetta tehdään suhteellisen niukoin budjetein, eikä pitkäjänteisyyttä vaativaan, kansainvälisen toiminnan mahdollistavaan taloudelliseen satsaukseen liikene kuin murto-osa.

Kysely pyrki selvittämään toimijoiden kansainvälisen toiminnan rahoitusta pääpiirteittäin eikä kansainvälistymiseen käytettyjä summia

tai saadun taloudellisen tuen määrää tiedusteltu. Maan rajat ylittävä kulttuuritoiminta on rahoitettu pääosin omasta kukkarosta, toiminnasta kertynein tuloin sekä julkisen hallinnon puolella budjetti- ja hankevaroin. Tahot, joilta toimijat ovat lisäksi rahoitusta hakeneet ja sitä saaneet ovat Opetusministeriö, Etelä-Pohjanmaan liitto, kuntien kulttuurihallinnot, eri säätiöt ja rahastot sekä EU-rahastot. Kansainvälisen toiminnan tai kulttuuriviennin ovat mahdollistaneet myös Taiteen keskustoimikunta ja Pohjanmaan taidetoimikunta residenssitoiminnan muodossa sekä pohjoismaiset rahastot.

Moni toimija vastaa saaneensa sponsorirahoitusta. Varsinaisen kulttuurin sponsoroinnin voi olettaa kuitenkin olevan maakunnassa vielä vähäistä ja osa ilmoitetusta sponsoroinnista merkinneekin tässä yhteydessä yksittäistä tukitoimintaa ja lahjoituksia.

Yleisesti ottaen kansainvälistyminen koetaan raskaaksi mm. rahoituksen hankkimisen ja tarkoituksenmukaisten kontaktien puutteen vuoksi. EU-rahoitteisia projekteja vähin henkilöstöresurssein toimivat kulttuuritahot pitävät liian työläinä ja aikaa vievinä toteuttaa. Vakiintunutta liiketoimintaa harjoittavat kulttuuritoimijat kokevat puolestaan jääneensä rannalle tukien jaossa. Kansainvälistymistään edistääkseen tämän tason toimijat kaipaavat rahallista tukea hekin, ensisijaisesti matka-apurahojen ja vientitukien muodossa.

Maakuntaan kohdistuvan rahoituksen lisäämiseksi olennaisena pidetään Opetusministeriö kiinnostuksen heräämistä maakunnan kulttuurisäältä kohtaan.

3.3. Lähivuosien suunnitelmat

Monilla toimijoista on vireillä viiden vuoden aikajänteellä ja jo lähitulevaisuudessa toteutuvia kansainvälisiä hankkeita. Pelkästään syksyn 2006 aikana eteläpohjalaisista kulttuuria viedään eri muodoissa Japaniin, Italiaan, Saksaan ja Isoon-Britanniaan.

Kansainvälisen yhteistyön käynnistäminen, kontaktien, verkostojen ja yhteistyösopimusten luominen on pitkälinen prosessi ja vaatii monta tapaamista yhteisen pöydän ympärillä. Lapuan kaupungin edustajat neuvottelivat kulttuuritoimenjohtaja Esa Honkimäen johdolla kulttuuriryhteistyöstä Irlannissa Droghedan kaupungin viranomaisten ja yhteistyökumppaneiden kanssa marraskuussa 2006.

Säveltaide

Musiikkialan toimijoiden lähiajan tavoitteena on kv-toiminnan volyymin lisääminen. Työstettäviä suunnitelmia ovat kansainvälisen sävellyskilpailun järjestäminen, koulutuksellisen yhteistyön tiivistäminen ulkomaisten sisaroppilaitosten kanssa, levytysten saattaminen kansainväliseen levitykseen, äänitteiden lisensoinnin laajentaminen ulkomailla, esiintymiset ulkomaisilla konserttiareenoilla ja festivaaleilla, yhteistyön käynnistäminen uusien kumppanimaiden (mm. Moldova) kanssa sekä pohjoismaisen yhteistyön ylläpitäminen ja syventäminen. Musiikkihankkeiden uskotaan saavan jatkoa uuden rahoituskauden käynnistyttyä.

Tapahtumat

Tavoitteena on muun muassa yhteistyön jatkaminen ja syventäminen pohjoismaisten musiikkifestivaalien sekä alan kansainvälisten yhteistyöverkostojen kanssa, tapahtumien kansainvälisen markkinointitarpeen selvittäminen sekä kansainvälisten esiintyjien ja esiintyjäryhmien kartoittaminen ja kiinnittäminen tuleviin tapahtumiin.

Kuvataide

Kuvataiteilijoiden suunnitelmissa on yksityisnäyttelyiden sekä yhteisnäyttelyiden järjestäminen Keski-Euroopassa, Pohjois-Amerikassa ja Lähi-idässä. Kansainvälinen taiteilijayhteistyö jatkuu ryhmien taidetapahtumina ja yhteisnäyttelyinä.

Käsi- ja taideteollisuus

Yksittäiset tekijät suunnittelevat yksityisnäyttelyiden pitämistä ulkomaisissa gallerioissa sekä ulkomaille suuntautuvan liiketoiminnan terävöittämistä, Etelä-Pohjanmaan käsi- ja taideteollisuusyhdistys työstää eri kulttuurien käsityötekniikoita esittelevien workshoppien järjestämistä sekä Konsti taideteollisuusyhdistys ry taiteilijavaihtoa. Ryhmien toiminnan todetaan olevan riippuvaista jäsenistön aktiivisuudesta.

Kirjallisuus

Pohjanmaan kirjailijoiden suunnitelmissa on yhteistyön käynnistäminen mm. Murmankin kirjaston ja alueen kirjailijoiden kanssa

sekä kielimuurit ylittävien tarinankerrontatilaisuuksien järjestäminen kotimaakunnassa.

Rakennusperintö

Seinäjoen kaupunki kehittää Aalto-keskuksen vetovoimaisuutta ja markkinointia. Arkkitehti Aallon arkkitehtuuriperintöä vaalimaan ja viihtyisää asuin ympäristösuunnittelua edistämään perustettu Alvaria-nia yhdistys käynnistelee toimintaansa, johon kansainvälisyys tulee luontaisena osana kuulumaan.

Tanssitaide

Ammatillinen tanssiteatteri etsii rahoitusta suunnitelmissa olevien Etelä-Amerikkaan sekä eri puolille Eurooppaa suuntautuvien esiintymismatkojen toteuttamiseksi lähivuosina. Esimerkiksi Venäjä kiinnostaa tanssitoimijoita yhteistyöalueena.

Näyttämötaide

Asiantuntijavaihtoon panostaminen sekä kv-produktioiden vierailut kotimaakunnassa ja omien produktioiden vierailut ulkomailta. Promptereiden hankkiminen mahdollistaisi kansainvälisten produktioiden vierailumäärien kasvattamisen.

Kulttuuriorganisaatiot, korkeakoulu, oppilaitokset, kulttuurijärjestöt

Seinäjoen ammattikorkeakoulu jatkaa kansainvälistä tutkimus- ja kehittämistyötä konservoinnin, muotoilun, kulttuurituotannon ja kulttuurivaihtoon liittyvän kansainvälisen liiketoiminnan alueella sekä suunnittelee englanninkielisen kulttuurialan koulutusohjelman käynnistämistä. Korkeakoulun kansainvälisten asioiden toimisto tarjoaa verkostojaan ja hankeosaamistaan maakunnan kulttuuritoimijoiden kansainvälistymisen edistämiseksi.

Eteläpohjalaiset Spelit kansanmusiikkiryhdistys suunnittelee toteutavaksi nuorten kansanmusiikkihanketta pohjoismaisella tasolla ja etsii uusia kontakteja eurooppalaisten ohjelmaryhmien löytämiseksi tulevien vuosien Spelit-tapahtumiin.

Lapua järjesti yhteistapaamisen eurooppalaisille ystävyyskaupungeilleen syksyllä 2006.

Ystävyysseurojen suunnitelmissa on suhteiden kehittäminen kohdemaan yhteistyökumppaneihin ja mm. Suomi-Puola -yhdistyksellä oppilasvaihdon tukeminen. Pohjola-Norden jatkaa Ystävyyden penkki -projektia.

Kunnalliset taidelaitokset

Kulttuurihistoriallisten museoiden tavoitteena on löytää yhteistyökumppaneita mm. Keski-Euroopasta, syventää kansainvälistä toimintaansa ulkomaisten yhteistyömuseoiden kanssa sekä jatkaa yhteistyötä EU-hankeissa. Markkinointimateriaali, nettisivut ja esitteet päivitetään monikielisiksi. Siirtolaisuusinstituutin Pohjanmaan aluekeskuksen ja Etelä-Pohjanmaan maakuntamuseon yhteistyönä suunnitellaan Seinäjoelle perustettavaksi valtakunnallista Siirtolaisuuden kulttuurikeskusta, jota työstää Siirtolaisuusmuseohanke.

Aluetaidemuseon kansainvälinen näyttely- ja residenssitoiminta jatkuu ja Seinäjoella suunnitellaan taiteilijaresidenssin käynnistämistä seuraavan viiden vuoden sisällä. Varikko-galleria aikoo järjestää ulkomaisten taiteilijoiden kutsunäyttelyitä. Lapuan taidemuseo kartuttaa mm. irlantilaisen nykyaikaisen kokoelmaansa.

Kuntien kulttuurihallinto, seurakunnat

Moni maakunnan kunnista suunnittelee kansainvälistymistoimia toteutettavaksi lähivuosina. Vaikka selkeiden toimintamallien todetaan vielä puuttuvan, paikallisen kulttuurin kv-kehitystä kuitenkin pyritään tukemaan. Kulttuuritoimet työstävät paikallisia kulttuuristrategioita, joihin sisältyy myös kv-osio. Pysyväisluonteista, vuosittaista kv-toimintaa edustavat muun muassa nuoriso- ja kulttuurivaihtoleirit. Ystävyyskuntatoimintaa aktiivisesti harjoittavat aikovat syventää ja kehittää toimintaa uusien ideoin. Myös ystävyysseurakuntatoiminnassa aiotaan vastaisuudessa panostaa verkostoitumiseen, nuorisovaihtoon sekä vuorovaikutuksen lisäämiseen.

Etelä-Pohjanmaan liiton kulttuurilautakunta toteuttaa kulttuurin kansainvälistymisohjelman toteuttamishanketta, jonka aikana mm. laaditaan kansainvälinen hankesuunnitelma Kulttuuri 2007 -ohjelmaan sekä vahvistetaan maakunnan suhteita valtakunnallisiin verkostoihin.

4. KANSAINVÄLISTYMISEN TAVOITTEET TOIMENPIDE-EHDOTUKSINEEN

4.1. Kansainvälistymistoiminnan tavoitteet

Kansainvälisen toiminnan tavoitteiksi eteläpohjalaiset kulttuuritoimijat nimeävät niin yksityiskohtaisen konkreettisia toimia kuin yleisen tason idealisempia linjauksiakin. Kansainvälistymisellä halutaan edistää omaa sekä koko suomalaisen kulttuurin tunnettuutta ja nostaa sitä kautta toiminnan taloudellista kannattavuutta. Tavoitteena on **lisätä suvaitsevaisuutta, laajentaa näkökulmaa** sekä **tehdä toisen maan kulttuuria tunnetuksi kotimaakunnassa**. Siihen yltääkseen tekijät tavoittelevat kansainvälisten kontaktien ja verkostojen löytämistä, niiden lisäämistä sekä suunnitelmallisuuden ja sitoutumisen syventämistä.

Toimijoiden resursseista riippuen kulttuuritoiminta yleensä ja sen kansainvälistämisen tavoitteet ovat eteläpohjalaisten toimijoiden kesken kovin eri tasoilla. Kun usean eri tahon tavoitteena on saada joskus järjestettyä yksittäinen kansainvälinen tapahtuma tai tempaus kotimaakunnassa, mahtuu maakuntaan toimintansa vakiinnuttaneita organisaatioita, joiden tavoitteena on nousta merkittäväksi tekijäksi eurooppalaisella ja laajemmalla tasolla.

Säveltaidetoimijoiden tavoitteita:

- Kansainväliset yhteistyöprojektit sekä kulttuurivaihto eri maiden ja alueiden kesken
- Merenkurkun alueet yhdistävä korkeatasoinen musiikkiopetus ja tapahtumajärjestäminen
- Nuorison kasvattaminen sekä taiteellisesti korkeatasoisen musiikin tason ymmärtäväksi, tavoitteelliseksi yksilöiksi että sosiaalisesti yhteistyökykyisiksi, toisiaan tukeviksi ja kulttuurisesti toisiaan ymmärtäväksi ja arvostaviksi henkilöiksi

Tapahtumat:

- Yhteistyön syventäminen pohjoismaisten ja eurooppalaisten tapahtumien kanssa

Kuvataide:

- Yksityisnäyttelyt sekä harkitusti koottujen ryhmien yhteisnäyttelyt arvostetuissa museoissa ja gallerioissa, mm. Euroopan pääkaupungeissa
- Korkeatasoisten, kansainvälisten näyttelyiden saaminen maakunnan taidemuseoihin, gallerioihin ja taidehalleihin

Käsi- ja taideteollisuus:

- Eurooppalaisen verkoston hyödyntäminen toiminnassa
- Lahjakkaiden eteläpohjalaisten tekijöiden esilletuominen ulkomaille ja jälleenmyyntipaikkojen löytäminen
- Kansainvälistymällä toiminnan liiketaloudellisesti kannattavaksi saattaminen

Kirjallisuus:

- Käännöskirjallisuuden lisääminen
- Kulttuurien yhteistyöllä oman toiminnan rikastaminen

Rakennusperintö:

- Opintomatkat ulkomaille ja asiantuntijavaihto
- Arkkitehti Alvar Aallon tuotannon tunnetuksi tekeminen
- Näyttelyiden ja seminaarien järjestäminen

Tanssitaide:

- Esiintymistilaisuuksien saaminen, kulttuurivaihto ja sitä kautta kokemuksen hankkiminen

Näyttämötaide:

- Kynnyksen laskeminen teatteritoiminnan kansainvälistymiseksi

Kulttuurijärjestöt, ystävyyssurat, korkeakoulut, oppilaitokset:

- Kontaktien lisääminen oman alan kansainvälisten organisaatioiden kanssa ja toisilta oppiminen
- Kansainvälisten, korkeatasoisten esiintyjäryhmien vierailut maakunnassa
- Moniarvoisuuden lisääminen Etelä-Pohjanmaalla
- Vieraan kielen harrastuneisuuden lisääminen kotimaakunnassa

Kunnalliset taidelaitokset:

- Kansallisen ja kansainvälisen museoyhteistyön kehittäminen

Kuntien kulttuurihallinto, seurakunnat:

- Kansainvälisen verkoston aikaansaaminen kunnallisesti ja alueellisesti eri sektoreille ja reagoiminen yhdessä EU:n antamiin mahdollisuuksiin
- Kv-verkoston osana toimiminen ja kansainvälisen kulttuurivaihdon säännönmukaisuus
- Muiden kulttuurien edustajien luonteva palveleminen ja rasismien kitkeminen
- Ystävyykskaupunki- sekä ystävyyssurakuntatoiminnan uudistaminen ja sisältöjen kehittäminen toimijoiden väliseksi yhteistyöksi

4.2. Kehittämishaasteet ja toimenpide-ehdotuksia

4.2.1. Kulttuuritoimijoiden näkökulmasta

Eteläpohjalaisten kulttuuritoimijoiden mukaan monet yksittäiset seikat asettavat erityisiä haasteita toiminnan kansainvälistämiselle. Esille nousevat asiat ovat taiteenalasta riippumatta osittain samankaltaisia, suunnitelmallista toimintaa häiritseviä tekijöitä, joita on kirjattu kansainvälistymisen SWOT-analyysin heikkouksiin ja ughiin ohjelman liiteosiossa.

Resurssipulan lisäksi tekijöiden mieltä painavat myös aineettomat huolet, kuten huono itsetunto, oma jaksaminen, pelko innostuksen menettämisestä, väestön ikääntyminen, sisällön kehittäminen, jatkuvuuden mielekkäys, nuorten kiinnostuksen herättäminen, kulttuuriset erot ja ennakkoluulojen murtaminen. Haasteina nähdään myös toimintalaadun riman nostaminen sekä alueen vetovoimaisuuden lisääminen.

Maakunnallinen verkottuminen ja yhteistyö saman alan tekijöiden, muiden kulttuuritoimijoiden ja kansainvälistä liiketoimintaa harjoittavien paikallisten yritysten kanssa koetaan merkittäväksi kansainvälistymistä edistäväksi mahdollisuudeksi. Yritysten kulttuurimielien kiinnon herättämistä sekä monen eri organisaation yhteensovittamista

pidetään haasteina, jotka on pystyttävä voittamaan sitouttamalla kaikki osapuolet määrätietoiseen yhteistyöhön.

Yleisten toimintalinjojen lisäksi kulttuuritoimijat esittävät yksittäisiä huomioita kansainvälistymisen edistämiseksi lähivuosina. Erityisen merkittävänä koetaan verkostoitumisen ja konkreettisen yhteistyön kehittäminen maakunnallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti.

- Etelä-Pohjanmaan tulisi muodostaa jo olemassa olevia kansainvälisiä suhteitaan hyödyntävä, ja sitä uusien EU-jäsenmaiden edustajilla kasvatettava, maakuntatasolla toimiva kansainvälinen verkosto, johon kuuluisivat mm. Lääne-Virumaa Virosta, Schleswig-Holstein Saksasta, Västerbotten Ruotsista ja Piemonte Italiasta. Valmiiksi maakuntien kesken laadittu, toimintalinjat määrittelevä yhteistyösopimus mahdollistaisi hankekokojen kasvattamisen sekä nopean reagoimisen EU:n rahoitusmahdollisuuksiin.
- Asiantuntija-alojen vastuuttaminen kv-hankkeiden suunnittelu-, toteutus- ja analyysivaiheessa.
- Taloudellisen tuen kohdistaminen itse toimintaan kokeneille kv-toimijoille, joilla kansainväliset kontaktit jo luotuna.
- Henkilöstö- ja taloudellisten resurssien, toimintamahdollisuuksien sekä osaamisen lisääminen. Nykyisellään toimijat kykenemättömiä pitkäjänteiseen kv-toiminnan suunnitelmallisuuteen ja linjanvetoon.
- Kansainvälistymistaitojen, kielitaidon, oman ja vieraiden kulttuurien tuntemuksen lisääminen.
- Oman alan kansainväliseen toimintaan perehtyminen sekä oman kv-verkoston luominen.
- Osallistuminen taidealojen keskeisiin kansainvälisiin tapahtumiin, esim. musiikkialalla Midem Ranskassa, Popkomm Saksassa, International Live Music Conference (ILMC) ja World Music Expo (WOMEX).
- Maakunnassa asuvien ulkomaalaisten sekä alueella toimivien ystävyysseurojen kulttuurien tuntemuksen ja kielitaidon hyödyntäminen.
- Alueellisten ja kansainvälisten kontaktien hyödyntäminen kansainvälisten harjoittelijoiden saamiseksi eteläpohjalaisiin kulttuuriorganisaatioihin ja yrityksiin.

- Tutustuminen kohdemaahan ja sen laatutasoon, markkinoihin, näyttely- ja konserttipaikkoihin yms. ennen vientitoimenpiteiden käynnistämistä.
- Kulttuuritoiminnan saattaminen kansainvälisesti kilpailukykyiseksi, liiketaloudellisesti kannattavaksi toiminnaksi vaatii sektori-, maakunta-, ja valtiorajojen ylittämisen oikeiden kumppaneiden ja yhteistyömuodon löytämiseksi.
- Kv-väylien avaaminen nuorille sekä nuorten vastuuttaminen kansainvälistymistoimien suunnittelussa ja toteutuksessa.
- Ystävyyskuntatoiminnan nykypäiväistäminen, uusien kulttuuriystävyyssuhteiden luominen sekä kulttuuri- ja taidetoiminnan vahvistaminen jo olemassa olevien kaupunkisuhteiden toiminnassa.
- Keskitetysti ylläpidettävä, ajankohtaista tietoa kv-tapahtumista, kv-kontakteista, yhteistyökumppaneista ja kv-koulutuksesta eteläpohjalaisille kulttuuritoimijoille tarjoava tietopankki internetissä.
- Maakunnan orkestereiden säännöllisen yhteistyön virittämiseksi esitetään kehitettäväksi ulkomaille suunnattava, vuosittainen produktio, josta vastuun kantaa kukin osallistuja vuorollaan.

4.2.2. Toimintaympäristön näkökulmasta

Maakunnan kulttuurin kansainvälistymisen pullonkaulan voi katsoa muodostuvan kansainvälisen agentuurin puuttumisesta. Kansainvälisen toimintakentän agenttien tehtäviin kuuluvat edustaminen, markkinointi ja myynti ovat Suomen näkökulmasta katsottuna vielä suhteellisen uusia asioita.

Kulttuuritoimintaa rahoittavan tahon edustajan näkökulmasta maakunnan kulttuuritoimijat ovat vielä kovin passiivisia kansainvälistyjiä ja kv-asiat etenevät hitaasti. Eteläpohjalainen kulttuuri, taide ja kulttuurituotteet, on nostettava esille ja saatettava ammattilaisten vientiverkostoihin, jotta siitä yleensä ottaen voitaisiin kiinnostua laajemmin.

Maakunnassa on pystyttävä turvaamaan päätoiminen taiteen tekeminen. Jos päätoimisuus ja ammattimaisuus puuttuvat, jäävät kansainvälistymishankkeet helposti yksittäisiksi ponnisteluiksi ilman käteen jäävää tulosta. Siksi huomio tulee keskittää tarkoituksenmukaisiin jakelukanaviin eri kulttuuritoimintojen kansainvälistymisen edistämiseksi.

Suomalaisen tangon tenho toimii maan rajojen ulkopuolellakin. Kirsi Kuusisto kuuluttaa tangokuningas Risto Nevalan lavalle Hampurin FinnFest-tapahtumassa keväällä 2004.

Eteläpohjalaisen **elinkeinoelämän** kiinnostus oman maakunnan kulttuuria kohtaan on nykyisellään vähäistä, mutta sen uskotaan kasvavan juuri kansainvälistymisen myötä. Kulttuuri- ja yritysmaailman intressit voivat kohdata alueen yritysten vienninedistämisessä. Vienninedistämisematkat sekä ulkomaisten yhteistyötahojen vastavierailut Suomeen ovat luontevia tilanteita eteläpohjalaisen taiteen ja kulttuurin esittelylle. Kansainvälisillä kauppakumppaneilla on jo olemassa kiinnostus maamme kulttuuria kohtaan.

Yhteisten intressien hyödyntämiseksi elinkeinoelämän edustajat toivovat kulttuuritoimijoilta valppautta seurata ajankohtaisia asioita kaupallisesta näkökulmasta ja aloitteellista roolia yhteistyön solmimiseksi sopivien elinkeinoelämän tahojen kanssa. Usean eri taiteenalan valmiiksi tuotteistettuja palveluja keskitetyksi verkossa esittelevän, alueellisen artistipankin uskottaisiin helpottavan yhteistyötä yritysten ja taiteilijoiden välillä.

Jos **sponsorointi** aiemmin miellettiin vastikkeettoman rahallisen tuen antamiseksi, nähdään se nykyään enenevässä määrin kaupallisena toimintana, josta sponsorioija haluaa saada muutakin hyötyä kuin pelkkää logonäkyvyyttä ja puheenvuoron näyttelyn tai tapahtuman avajaistilaisuudessa. Mainostajien liiton julkaiseman sponsorointibarometrin 2006 mukaan yritysten kiinnostus kulttuuriin sponsorointia kohtaan on laskenut. Karsittavien sponsorointikohteiden listalle ovat päätyneet muun muassa yksittäiset taiteilijat, elokuvat sekä taide-tapahtumat. Lähivuosina kasvavan määrän euroja sponsorit ovat jakamassa yhteiskunnallisille ja sosiaalisille kohteille.

Taiteen ja kulttuurin sponsorointi lisääntyisi, mikäli yhteistyökumppanit tarjoaisivat sponsoreille monipuolisempia yhteistyön hyödyntämismahdollisuuksia ja aktiivista toimintaa. Lyhyiden sponsorointisopimusten sijaan niin yritykset kuin sponsorointikohteet itsekin etsivät nyt pitempiaikaisia, strategisia yhteistyösopimuksia. Parhaimmillaan sponsorointi kertoo tarinan, joka on kiinnostava, hyvää tekevä ja tosi. Tehokkaimmillaan sponsorointi voi hyödyttää niin kohdetta, sponsoria kuin laajempaa yleisöäkin.

Matkailumarkkinoinnin näkökulma perää kulttuuritoimijoilta joustavuutta sekä valmiutta tehdä kompromisseja, niin että Etelä-Pohjanmaa ja eteläpohjalaiset kulttuurituotteet saavuttaisivat ja tyydyttäisivät kansainvälisiä käyttäjiä ja maakunnan vetovoimaisuus kasvaisi. Yksittäisten toimijoiden ja tapahtumien kansainvälisen markkinoinnin lisäksi tarvitaan laaja-alaista yhteistyötä maakunnan imago-markkinoinnin muodon löytämiseksi. Markkinointiverkostojen luominen on tarpeen pyrittäessä tekemään maakunnasta kansainvälisesti tunnetumpi ja vetovoimaisempi kulttuurimatkaileukohde.

Matkailuorganisaation edustajan mukaan perinnekulttuuri tuo erinomaisen mausteen modernin maakunnan markkinointiin ja **kulttuurimatkailun** kehittämiseen kannattaa Etelä-Pohjanmaalla panostaa entisestään. Maakunnan kulttuurimatkaileukohteiksi lukeutuvat rakennettu kulttuuriympäristö moderneine ja perinteisine arkkitehtuureineen sekä peltolakeuksineen, laaja-alainen tapahtumatarjonta musiikki- ja kansanperinnefestivaaleineen, taide- ja kulttuurihistorialliset museot, ostosmatkaileukohteet, alueen huvi- ja eläinpuistot sekä eteläpohjalaista kulttuuriperintöä vaalivat maatilamatkaileutilat.

4.3. Toimenpide-ehdotukset kansainvälistymistoiminnan koordinoimiseksi

Osa kulttuuritoimijoiden ja yhteistyötahojen toimenpide-ehdotuksista on suunnattu Etelä-Pohjanmaan liiton kulttuurilautakunnalle, jolta odotetaan maakunnan kulttuurin kansainvälistymisen kehittämisessä näkyvää ja koordinoivaa roolia. Lautakunnan toivotaan ottavan vastuuta erityisesti kulttuuritoimijoiden kansainvälistymisen taloudellisesta tukemisesta mutta myös avaavan maakunnan toimijoille

Kymmenkunta eri kansallisuuksia edustavaa taiteilijaa asuu ja työskentelee vuosittain Nelimarkka-residenssissä Alajärvellä. Catherine Brown Australiasta ja Baba Jakeh Sambiaasta opastivat taidekoululaisia talvella 2006

kansainvälistymisväyliä, tarjoavan käytännön opastusta, kokoavan verkostoja taiteenaloittain ja laaja-alaisemmin, organisoivan yhteistä imago-markkinointia sekä tukevan taiteenalakohtaistakin markkinointia.

Resurssipulan vuoksi eri kulttuurialojen toimijat kokevat tarvitsevansa konkreettista apua niin kansainvälisten näyttely- ja konserttipaikkojen etsimisessä, asiakirjojen täyttämässä kuin matkajärjestelyissäkin. Avuntarvetta ilmenee sekä kansainvälistymistä vasta aloittelevilla että kokemusta keränneilläkin toimijoilla. Jo kansainvälistyneet toimijat luottavat omiin verkostoihinsa ja kontakteihinsa, mutta kaipaavat taloudellista tukea toiminnalleen. Sen lisäksi apua tarvitaan rahoituksen suunnitteluun, avustusten hankkimiseen ja sponsoreiden löytämiseen.

Kulttuurilautakunnan toivotaan vastaisuudessaan vetävän *Eteläpohjalaisen kulttuurin vientiprojektin* kaltaisia hankkeita, joiden suunnitteluun taidealojen edustajat ja kulttuuritoimijat toivovat pääsevän osallistumaan jo alkuvaiheessa.

Vastaajien mukaan kulttuurilautakunnan tulisi, ennemminkin kuin synnyttää uusia, tukea taloudellisesti jo olemassa olevia verkostoja. Osa toimijoista esittää, ettei vientiverkostoja voi synnyttää keinotekoisesti ja byrokraattisesti. Näkemyksen mukaan kyseisenlaiset ryhmät muodostuvat luonteeltaan väkinäisiksi ja ovat liian löyhiä kestäämään hankkeiden loputtua. Yleisesti toivotaan, että verkostot koostuisivat muutamasta saman taiteenalan toimijasta. Tekijät toivovat kansainvälistymisessä tehtävän myös ylimaakunnallista yhteistyötä, jos sopivia kumppaneita verkostoon ei löydy kotimaakunnasta.

Tulevan rakennerahastokauden aikana tulisi tarkastella Etelä-Pohjanmaan liiton kulttuurilautakunnan mahdollisuutta käynnistää kansainvälistymistoimien koordinointi projektitoimintana.

5. TOIMINTAOHJELMA

5.1. Toimenpiteet

Ohjelmaan kirjattujen toimenpide-ehdotusten tavoitteena on tehostaa eteläpohjalaisten kulttuuritoimijoiden kansainvälistymistä, kulttuurin vienninedistämistyötä, kansainvälistymis- ja liiketoimintaosaamista, kulttuuri- ja asiantuntijavaihtoa, maakunnan vetovoimaisuutta ja kulttuurimatkailua, kotikansainvälistymistä sekä suvaitsevaa monikulttuurisuutta. Toimenpiteet pyrkivät olemaan mahdollisimman konkreettisia ehdotuksia siitä, miten eteläpohjalaiset kulttuuritoimijat voisivat vuosina 2007-2013 toimia kansainvälisen toimintansa syventämiseksi ja jätkevöittämiseksi.

Etelä-Pohjanmaan kulttuurin kansainvälistymisohjelmaa voivat toteuttaa alueen kuntien, yritysten, oppilaitosten, muiden julkisten organisaatioiden sekä yhdistysten ja järjestöjen hankkeet ja toimenpiteet.

Toimenpiteet on lajiteltu eri tasoihin huomioiden yleisen tason kaikkia toimijoita koskevat toimenpiteet sekä ammatti- ja harrastajatasoinen kansainvälistyneiden toimijoiden ja kansainvälistymistä käynnistelevien toimijoiden erilaiset lähtökohdat, kansalaistoiminta sekä alueen maahanmuuttajat.

Kulttuurin kansainvälistymisohjelman toimenpiteiden tavoitteet:

Pyritään turvaamaan taiteen ja kulttuurin kehittyminen, ammattimaisuus ja päätoiminen työskentely Etelä-Pohjanmaalla.

- Ammattimainen taiteen tekeminen ja kulttuurituotteita tuottava elinkeino on turvattava Etelä-Pohjanmaalla osoittamalla kansallisia ja maakunnallisia apu-, työskentely- ja matka-apurahoja sekä palkintoja ja avustuksia alueella toimiville taiteen ammattilaisille sekä kulttuuri- ja taideorganisaatioille.
- Maakunnassa on ylläpidettävä korkeatasoinen taiteen perusopetus ja panostettava ammatilliseen taidekoulutukseen.
- Kuntien on turvattava kunnallisen kulttuurihallinnon toimintaedellytykset sekä järjestettävä joko itsenäisesti tai ylikunnallisena yhteistyönä alueensa eri taiteenalojen toimijoiden ja harrastajien käyttöön asianmukaisia harjoitus-, toiminta-, työskentely-, esiintymis- ja näyttelytiloja.
- Maakunnan on yhteisesti panostettava eri taiteenalojen ammattitason vaatimukset täyttävien estradien saamiseksi Etelä-Pohjanmaalle.

Rohkaistaan ja tuetaan vientikypsiä kulttuuritoimijoita kansainvälistymään ja tuetaan kv-toimintaa avustuksen muodossa.

- Ammattimaisen kulttuuritoiminnan kansainvälistämiseen on panostettava myöntämällä matka-apurahoja, tukea kv-täydennyskoulutautumiseen ja suuntaamalla avustuksia kansainvälistymistoimien käynnistämiseen.
- Tavoitteellisten, ammattilaisuuteen tähtävien taiteenharrastajien kehittämistä ja kansainvälistymistä on edistettävä myöntämällä tukea taiteenaloikohtaisille kv-leireille osallistumiseen ja kansainvälisen lisäkoulutuksen hankkimiseen.

Tuetaan harrastajatasoinen kulttuurivaihtoa ja edesautetaan kansainvälistä vuorovaikutusta eteläpohjalaisten arjessa.

Edistetään maakunnan monikulttuurisuutta ja maahanmuuttajien kotoutumista Etelä-Pohjanmaalle.

Lähivuosien toimenpiteet (2007-2010)

Panostetaan kansainvälistymistoimien suunnitelmallisuuteen.

- Taiteenaloikohtaisten ja organisaatiokohtaisten kansainvälistymistoimintasuunnitelmien laatiminen lähivuosisiksi
- Kulttuuriasiat sisältävien kunnallisten kv-strategioiden luominen yhteistyössä alueen elinkeinoelämän kanssa

Panostetaan verkostoitumiseen.

- Kartoitetaan yhteistyötahoja ja tuetaan kulttuuritoimijoiden verkostoitumista keskenään ja yli sektorirajojen, ylikunnallisesti, maakunnallisesti, ylimaakunnallisesti (mm. Pohjanmaan taidetoimikunta,

Länsi-Suomen Allianssi WFA) sekä kansallisesti (OPM, valtion taidetoimikunnat)

- Aktiivisesti yhteyttä pitävän, maakuntatason kv-verkoston perustaminen syventämällä jo olemassa olevia kontakteja Etelä-Pohjanmaan ulkomaisilla yhteistyöalueilla. Kulttuurivaihtoa ja yhteistyötä luonnostelevien esisopimusten laadinta
- Maakunnallisen, eri kulttuuriorganisaatioiden ja taiteenalojen edustajista muodostuvan kv-neuvotteluryhmän koolle kutsuminen säännöllisesti kokemusten ja kontaktien jakamiseksi
- Taiteenaloittaisen asiantuntijavaihdon tukeminen
- Maakunnan kulttuurimatkailun tukeminen sekä sitä järjestävien organisaatioiden saattaminen yhteen maakunnan kulttuuritoimijoiden kanssa

Ilmajoen Pojanluomalla toimii kansainväliseen Die Schüle der Stimmthüllung -laulukou-lutusliikkeeseen kuuluva Laulukoulu. Monet kansallisuudet ja kielet kuuluvat koulun arkipäivään.

Kehitetään alueen kulttuurin kansainvälistymistä koulutuksen ja tutkimuksen keinoin.

- Mahdollisuuden tarjoaminen kielten, tapakulttuurin, liiketoiminta-osaamisen ja tuotteistamisen opiskeluun ja ammatilliseen täydennyskoulutuksen alueen korkeakouluissa, aikuiskoulutuskeskuksissa sekä kansalais- ja kansanopistoissa
- Toisilta oppimisen ja eri kv-toimijoihin tutustumisen mahdollistavien taiteenaloittaisten workshopien ja seminaarien järjestäminen. Järjestäjinä mm. TE-keskus, Etelä-Pohjanmaan liitto, Etelä-Pohjanmaan keskuskauppakamari
- Maakunnassa kansainvälisiä asioita hoitavien tahojen edustajien hakeutuminen vaihtoon ulkomaisiin asiantuntijaorganisaatioihin, kansainvälisten harjoittelijoiden ottaminen alueen yrityksiin ja organisaatioihin

Tuetaan kulttuuritoimijoiden ja elinkeinoelämän keskinäisiä suhteita monitasoisen yhteistyön löytämiseksi.

- Kulttuuritoimijoiden ja maakunnan yritysten välisten kontaktien luominen ja syventäminen vienti- ja sponsorointiyhteistyön käynnistämiseksi yhteistyössä TE-keskuksen, Etelä-Pohjanmaan kauppakamarin ja yrittäjäjärjestöjen kanssa
- Sponsorointikonsultaation järjestäminen taiteen ammattilaisille ja harrastustoiminnasta vastaaville
- Etelä-Pohjanmaan kulttuuriportaalin jalostaminen kv-verkoston käyttöön soveltuvaksi tietopankiksi. Sivustolla alueen kulttuuriosajat ja kulttuurin kysyntä kohtaavat sekä suomeksi että muilla kielillä

Kehitetään markkinointiviestintää.

- Kunkin tahon huolehtiminen sähköisen ja painetun esittelymateriaalinsa aktiivisesta päivittämisestä ja asianmukaisista käännöksistä sekä messu- ym. vierailuista
- Erytishuomion kiinnittäminen verkossa näkymiseen, tiedottamiseen ja markkinointiin. Alueen av-osaajien sekä nettitelevision (Trissa.tv) hyödyntäminen kulttuuritoimijoiden markkinoinnissa. Omien internetsivujen luomisen lisäksi pyrkiminen yhteisille, suomalaista kulttuuri esitteleville sivustoille (esim., www.finnishdesign.fi, www.kulttuuri.net)
- Markkinointiyhteistyön kehittäminen toimijoiden, Matkailun edistämiskeskuksen ja Etelä-Pohjanmaan liiton ja kotikuntien kanssa. Luodaan yhteinen linja, jolla markkinoida Etelä-Pohjanmaata kansainvälisesti
- Etelä-Pohjanmaan kulttuuriportaalin kehittäminen sisällyttämällä sivustolle kansainvälistyksen tietopankki
- Taiteenaloittain yhteensopivien markkinointiverkostojen järjestäytyminen

Koordinoidaan maakunnan kulttuurin kansainvälistymistoimet.

- Viennedistämisen organisaatioiden kartoittaminen vientikypsiä taide- ja kulttuurialojen kansainvälistämiseksi. Yhteyksien luonti Opetusministeriön kulttuurivientiyksikköön
- Maakunnallisen kansainvälisyyskoordinaattorin tarpeen kartoittaminen. Selvitetään, onko kv-koordinaattorin toimi tarpeen perustaa yhteistyössä lähimaakuntien kanssa
- Tuotteistamistyöpajojen ja seminaarien järjestäminen

Huolehditään kotikansainvälistymisestä.

- Maakunnallisen, yli sektorirajojen muodostettavan työryhmän perustaminen uusien kansalaisten houkuttelemiseksi ja alueellisen kotouttamispolitiikan kehittämiseksi maakunnassa. Monipuolisten kulttuuripalveluiden merkitys kotoutumisen edistäjänä huomioitava
- Kansainvälisten harjoittelijoiden palkkaaminen
- Vieraiden kielten osaamisen ja opetuksen tason nostaminen
- Kansainvälisten huipputasoisen tanssi- ja teatteriproduktioiden, näytelyiden sekä konserttien Etelä-Pohjanmaalle tuottaminen

Valjastetaan maakunnassa toimivat ystävyysseurat aktiiviseen yhteistoimintaan.

- Seurojen aktivoituminen löytämään monipuolisempia tapoja rahoittaa toimintaansa ja ottamaan näkyvämpi rooli vieraiden kulttuurin ja kielen asiantuntijoina Etelä-Pohjanmaalla
- Ystävyysseurojen ja kulttuuritahojen tavoitteellisen yhteistyön edesauttaminen saattamalla toimijoita yhteen ajankohtaisten, eri kansallisuuksiin kohdistuvien projektien myötä

Nykyaikaistetaan ystävyyskuntatoiminta.

- Ystävyyskuntatoiminnan, ystävyyskaupunkitoiminnan ja ystävyysseurakuntatoiminnan kehittäminen kytkemällä elinkeinoulottuvuus, yritystoiminta sekä ammattitason ja harrastajatason kulttuurituotanto vahvasti toimintaan
- Ideointi- ja toteutusvastuun jakaminen toimintaan osallistuville nuorille
- Ystävyystoiminnan aktivoiminen verkon kautta ympärivuotiseksi

Nuoriso

- Nuorten kansainvälisyyskasvatukseen ja kv-vuorovaikutuksen lisäämiseen panostaminen avustamalla taideharrastusryhmien kulttuurivaihtoa
- Nuorien vastuuttaminen kansainvälistymistoimien suunnittelussa ja toteuttamisessa
- Kansainvälistymisen huomioiminen konkreettisisä asioissa lasten toimintaympäristöissä, koulussa, seurakunnassa, harrastusryhmissä

Hankkeistetaan organisaatioiden kansainvälistymistä edistäviä toimintoja.

- Partnereiden etsiminen, kontaktien luominen sekä esisopimusten laatiminen projektiosaamista tarjoavien tahojen mm. Seinäjoen ammattikorkeakoulun kansainvälisten asiain toimiston, Etelä-Pohjanmaan liiton sekä TE-keskuksen avustuksella

Ammattilaistaso

- Verkostoitumisen ja kontaktienluontimahdollisuuksien tukeminen matka-apurahoin
- Kansallinen verkottuminen oman taiteenalan kattojärjestöjen kanssa, hakeutuminen ammattilaisten vientiverkostoihin sekä taiteenaloittain yhteensopivien vientiverkostojen luominen
- Panostaminen edustamis-, markkinointi- ja myyntipalvelut sisältävän kansainvälisen agentuuritoiminnan käynnistämiseksi maakunnassa
- Ammattilaistason toimijoiden markkinointiviestinnän tukeminen
- Liiketoimintaosaamisen lisääminen kouluttautumalla ja taidealojen liiketoimintamahdollisuuksien kehittäminen kutsumalla mm. Valtion taideostoimikunta tutustumaan Etelä-Pohjanmaan tarjontaan
- Ulkomaisten taidemuseoiden ja konserttisalien kartoittaminen ja sopimusneuvottelujen aloittaminen
- Sopimusneuvottelujen aloittaminen ulkomaisten taiteilijoiden näyttelyiden, konserttien, produktioiden yms. saamiseksi maakunnan taidemuseoihin ja -halleihin, konserttisaleihin, festivaaleille ja näyttämöille sekä kulttuurihistoriallisten näyttelyiden saamiseksi museoihin
- Maakunnan taiteilijaresidenssien kehittämis- ja lisäämistarpeen kartoittaminen, residenssien kansainvälinen tiedotus ja markkinointi
 - kv-toimijat
 - o Kansainvälisten kontaktien luominen ja ylläpitäminen osallistumalla ulkomaisille messuille ja seminaareihin sekä vierailulla yhteistyöorganisaatioissa ja -yrityksissä
 - kv-toimintaa käynnistävät
 - o Kulttuurituotteen vientikypsäksi saattaminen
 - o Kansainväliseen toimintakenttään tutustuminen, messuille ja kilpailuihin osallistuminen

Harrastajataso

- Tavoitteellisen taideharrastuksen tukeminen rahoittamalla mm. kansainvälisiin kilpailuihin osallistumista
- Taiteenaloittain yhteensopivien verkostojen luominen sekä tunnustelut kv-toimintaa harjoittavien harrastajaryhmien keskinäisen yhteistyön lisäämiseksi, mm. kv-areenoille tähtäävän maakunnallisen orkesteriyhteistyön käynnistäminen
- Yhteistyösiteiden solmiminen paikallisiin ystävyysseuroihin mm. kielenkääntöpalvelujen hankkimiseksi

Kansalaistoiminta

- Ystävyyskuntatoiminnan ulottaminen kuntalaisten elinpiiriin ja nuorison sitouttaminen toiminnan ideointiin ja toteuttamiseen
- Vapaaehtoisen maahanmuuttajatyön käynnistäminen

Maahanmuuttajat

- Kielikoulutuksen järjestäminen
- Uuteen kulttuuriin sopeutumista helpottavien kulttuuriaktiiviteettien kehittäminen ja niitä muualta tuleville tarjoaminen

Lynn Simonson Yhdysvalloista opetti jazztanssia kansainvälisessä jazz- ja teatteritanssisymposiumissa Seinäjoella kesällä 2006.

Seuraavien vuosien toimenpiteet (2010-2013)

Verkostoituminen, suhteiden luonti ja ylläpito

- Suhteiden vahvistaminen ja verkostojen tavoitteellisen toiminnan suunnan tarkistaminen, varsinaisten sopimusten laatiminen
- Uusien kv-kontaktien etsiminen ja esisopimuksien solmiminen
- Henkilökohtaisiin tapaamisiin ja neuvotteluihin panostaminen hakemalla matka-avustuksia

Hankkeistaminen

- Partnereiden kanssa yhteistyöstä neuvottelemine, sopimusten ja rahoitushakemusten kirjoittaminen
- Kv-partnereiden kanssa toteuttavien hankkeiden käynnistyminen

Yritysyhteistyö

- Pitkäkestoisten sponsorointistrategioiden luominen yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa ja sponsorointisopimusten kirjoittaminen
- Maakunnan kansainvälistä kauppaa käyvien yritysten vienninedistämistyöhön osallistuminen
- Sponsorointisopimusten päivittäminen

Kulttuuriyrittäjyyden ja tuotteistamisen edistäminen

- Luovan alan yrittäjyyden tukeminen
- Kulttuuritoimijoiden rohkaiseminen yrittäjyyteen
- Kulttuurituotteiden tuotteistamisen päivittämistarpeen kartoittaminen
- Kulttuurimatkailetuotteita kehittävä tuotekehitysryhmän perustaminen ja myyntiverkoston kehittäminen ulkomaisten matkailijoiden houkuttelemiseksi Etelä-Pohjanmaalle

Markkinointiviestintä

- Etelä-Pohjanmaan kansainvälinen markkinointimateriaali aktiiviseen, yhteiseen käyttöön
- Panostaminen kansainvälisten mediakontaktien löytämiseen ja ylläpitämiseen. Yhteistyökumppaneiden ja sponsoreiden tuella kv-median kutsuminen tutustumaan maakunnan taiteeseen, tapahtumiin, tekijöihin ja ilmiöihin
- Markkinointitietojen päivittäminen
- Vieraskielisen tiedottamisen toteuttaminen myös kotimaakunnassa
- Ylläpidetään kv-toimijoiden käyttöön muokatussa kulttuuriportaallissa kotimaakunnan kulttuuritoimijoiden yhteistä kv-kalenteria, johon kukin toimija päivittää tulossa olevat kansainväliset vierailut, vastavierailut ja tapahtumat.
- toimintatavan tarkistaminen, ilmeen ja tietojen päivittäminen

Kulttuurin kv-koordinointi

- Seminaareja, näyttelyitä, performansseja, konsertteja sekä maakunnan kulttuuritoimijoiden ja vientikypsien alojen esittelyjä sisältävän maakunnallisen kulttuurin kansainvälisyysviikon järjestäminen. Valtiovallan ja taiteen kattojärjestöjen sekä maakunnan vientiyritysten ja kansainvälisten yhteistyöalueiden edustajien paikalle kutsuminen
- Vuokrattavan prompterilaitteen hankkiminen kansainvälisten teatteri- ja oopperaproduktioiden vierailujen varalle, sekä omien

- produktioiden ulkomaille viemisen helpottamiseksi
- Tavoitteellisen toiminnan suunnitelmallisuuden tarkistaminen ja yhteistyökumppaneiden sitouttaminen
- Maakunnallisen kv-koordinaattorin toimen perustaminen tavoitteellisen toiminnan jatkon turvaamiseksi, tarvittaessa yhteistyössä lähimaakuntien kanssa
- Maakunnallisen kv-kulttuuriportaalin ylläpitäminen ja toimijoiden sitouttaminen tietojen päivittämiseen

Ystävyyseuratoiminta

- Ystävyyseurojen osaamisen hyödyntäminen ja siitä tiedottaminen alueen kulttuuritoimijoille

Kotikansainvälistyminen

- Kyvykkyyden toimia monikulttuurisessa ympäristössä merkityksen kasvun ymmärtäminen sekä erilaisuuden sietokyvyn korostuminen tulevaisuudessa

Ammattilaistaso

- Agentuurisopimusten solmiminen
- Ulkomailla järjestettävien näyttelyiden ja konserttien neuvotteluiden jatkaminen ja yksityiskohdista sopiminen
- Koordinoivan tahon palkkaama kuraattori suunnittelemaan erilaisia näyttelykokonaisuuksia lähetettäväksi maailmalle
- Ulkomaisiin residensseihin hakeutuminen ja ulkomaisten taiteilijoiden residenssivierailut maakunnassa
- Maakunnan taiteilijaresidenssien kehittäminen ja uusien perustaminen
- Musiikkialan kansainvälisen konferenssin järjestäminen Provinssirockin yhteydessä
- Ulkomailla pidettävien näyttelyiden ja konserttien järjestäminen
- Kuvataidetriennaalin järjestäminen Etelä-Pohjanmaalla. Sponsoriyhteistyöstä sopiminen palkintojen rahoittamiseksi
- Ulkomaisten näyttelyiden tuottaminen maakunnan kulttuurihistoriallisiin museoihin sponsoriyhteistyönä
- Näyttelykokonaisuuksien, yksityisnäyttelyiden ja konserttien toteuttaminen ulkomaisissa museoissa ja konserttisaleissa

- Alueellisten taideyhteisöjen avustusten turvin järjestämät taiteenaloittaiset kv-seminaarit maakunnassa
- Suunnitelmallisen toiminnan ja yhteistyön jatkaminen
- Ulkomaisille messuille ja taiteenalakohtaisiin konferensseihin osallistuminen, yhteistyösuhteiden ylläpito henkilökohtaisin tapaamisoin sekä agentuurien kautta

Harrastajataso

- Esiintymismatkat ulkomaisiin tapahtumiin sekä vastavierailut
- Maakunnallisena yhteistyönä toteuttavan kv-produktion harjoitukset ja kiertueen suunnittelu
- Yhteistyön vahvistaminen maakunnan ystävyyseurojen kanssa
- Maakunnallisena yhteistyönä toteuttavien produktioiden esiintymiset kv-areenoilla
- Yhteismaakunnallisten taideprojektien vetovastuun siirtäminen ja uuden kv-produktion suunnittelun käynnistäminen
- Luotuihin verkostoihin sitoutuminen ja toiminnan jatkaminen

Kansalaistoiminta

- Kansainvälisen kohtauspaikan perustamiseen tähtäävien suunnitelmien käynnistäminen, yhteistyökumppaneiden kartoittaminen ja sitouttaminen
- Maakunnan yhteisen, kansainvälisen kohtauspaikan perustaminen Seinäjoelle
- Maahanmuuttajien kutsuminen mukaan ystävyyskunta- ja ystävyyseuratoimintaan

Maahanmuuttajat

- Omaehtoisen kulttuuritoiminnan mahdollistaminen myöntämällä tiloja ja avustuksia toimintaan, toiminnan vakiinnuttaminen
- Maanmiesten vastaanottamiseen osallistuminen ja näiden auttaminen sopeutumaan uuteen kulttuuriin Etelä-Pohjanmaalla
- Yhteistyön syventäminen uuden kotimaan kulttuuria edustavien tahojen kanssa

Seinäjoen ammattikorkeakoulun kulttuurituotannon vaihto-opiskelijoita Sambian ja Liettuan opiskelijoin osallistavia työtapoja Seinäjoella syyskauden 2006. Metodeja testattiin kenttäjaksoilla mm. Ylistaron yläkouluissa. Vaihtojakson päävastuullisina opettajina toimivat Jouni Piekkari Suomesta ja Macro Ferreira Portugalista (kuvassa).

5.2. Ohjelman toteuttamisen rahoittamistarpeen arviointitaulukko

Hankeaihiot	Rahoitus	2006-2013
Koulutus-, tutkimus- ja kehittämishankkeet	Länsi-Suomen lääninhallitus, TE-keskus Etelä-Pohjanmaan liitto	500 000 euroa
Ylimaakunnalliset hankkeet	Länsi-Suomen lääninhallitus, TE-keskus, maakuntien liitot	500 000 euroa
Tuotteistaminen, kulttuuriyrittäjyys	TE-keskus, Länsi-Suomen lääninhallitus, Ete- lä-Pohjanmaan liitto	500 000 euroa
Kulttuuriorganisaatioiden kv-toimien hankkeistaminen	Erillisohjelmot - Botnia Atlantica - EU:n kulttuuriohjelma - muut ohjelmat	350 000 euroa 500 000 euroa
Kansalliset kansainvälistymistoimet	Opetusministeriö	650 000 euroa
Rahoitustarve yhteensä		3 milj. euroa

Lisäksi kuntien, kolmannen sektorin sekä muiden toimijoiden on mahdollista hakea eri rahoittajatahoilta apurahoja, stipendejä, matka-avustuksia kulttuuri- ja nuorisovaihtoon sekä avustuksia ystävyyskunta- ja ystävyysseuratoimintaan.

6. KANSAINVÄLISTYMISEN JA OHJELMAN SEURANTA SEKÄ PÄIVITTÄMINEN

Lehtimäellä järjestettiin kansainvälinen taidesymposium kesällä 2006. Symposiumin tilaisuudet tulkattiin ja esitettiin suorana internetissä.

Etelä-Pohjanmaan kulttuurin kansainvälistymisohjelma on laadittu lähivuosien kansainvälistymistoiminnan suuntaa-antavaksi ohjeksi, jota toteuttavat alueen kuntien, yritysten, oppilaitosten, muiden julkisten organisaatioiden sekä yhdistysten ja järjestöjen hankkeet ja toimenpiteet.

Muutokset toimintaympäristössä, yhteiskunnallisissa ja kansainvälisissä olosuhteissa aiheuttavat ohjelman päivitystarpeen. Päivitystyössä huomioidaan ennustettavissa olevat muutokset sekä eri toimijoiden tekemät muutos- eli toimenpide-ehdotukset. Kansainvälistymisohjelmaa päivitetään nettiversiona osoitteessa: www.etela-pohjanmaa.fi/kulttuuri.

Ohjelman toimenpiteiden mukaisten hankkeiden toteuttamista seurataan laatimalla kokoava rekisteri, josta ilmenee ainakin hankkeiden perustiedot (hankkeen nimi, kuvaus, tavoitteet, toteutuminen, jatkotoimenpiteet, toteuttamisjakso, toteuttaja sekä rahoittaja ja rahamäärä). Seitsemän vuoden aikajanelle, vuosiksi 2007-2013 kirjoitetun kansainvälistymisohjelman puolivälissä selvitetään ja arvioidaan ohjelmassa esitettyjen toimenpide-ehdotusten mukaisten tulosten toteutumista.

Lähteet

- Etelä-Pohjanmaan kansainvälistymisohjelman tarpeellisuus ja päälinjaukset, Etelä-Pohjanmaan liitto E:11, 2003
- Koivunen, Hannele: Onko kulttuurilla vientiä? OPM 2004:22
- Kulttuuristrategia vuosille 2005-2013, Etelä-Pohjanmaan liitto A:14, 2004
- Kulttuuritoimijan kansainvälistymisopas, Etelä-Pohjanmaan liitto C:45, 2006
- Leikola, Markus – Leroux, Päivikki: Kulttuuriviennin liiketoimintamallit. Delicate Services, Tekes,2006.
- Maakuntasuunnitelma 2030, Etelä-Pohjanmaan liitto A:17, 2006
- Maakuntaohjelma 2007-2010 -luonnos, Etelä-Pohjanmaan liitto,2006
- Peruspalveluohjelma 2030 -luonnos, Etelä-Pohjanmaan liitto, 2006
- Sponsorointibarometri 2006, Mainostajien liitto, 2006
- Virtanen, Leena: Kulttuurin sponsorit kaipaavat toimintaa, Helsingin Sanomat 11.4.2006
- Yli-Lassila Jukka: Ei hätää, kyllä Kirsti järjestää, Helsingin Sanomat 23.2.2006
- Eteläpohjalaisien kulttuuritoimijoiden kv-ohjelmatyökeskustelutilaisuudet Etelä-Pohjanmaan liitossa 2006
- Kulttuuristrategian 2005-2013 kansainvälisyystyöryhmän muistiot 1-3

Internetsivut

- Finpro
- Tekes
- Frame
- Musex
- Kuntaliitto
- Opetusministeriö
- Image Match
- Ex-Professo Arts Management
- Etelä-Pohjanmaan liitto
- Etelä-Pohjanmaan TE-keskus
- Pohjanmaan taidetoimikunta
- Järviseedun ja Härmänmaan kehittämissyhdystys
- Kuusiokuntien kehittämissyhdystys
- Seinäjoen seudun kehittämissyhdystys
- Suupohjan kehittämissyhdystys
- Pohjoismaiden neuvosto
- Pohjoismaiden ministerineuvosto
- Siirtolaisuusinstituutti
- Maakunnan kulttuurin toimijoiden internetsivut

Liite 1. Kehittämisenäkymä tiivistetysti

Eteläpohjalaisen kulttuurin kansainvälistymisen nykytila ja kehittämishaasteet tiivistyvät oheisessa, kansainvälistymiskyselyn vastauksiin perustuvassa SWOT-analyysissä.

<p>Vahvuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pitkäaikaiset, kiinteät kv-kontaktit - Laaja kontaktiverkosto - Kv-verkoston hallittavissa oleva koko - Kielitaito - Motivaatio - Hankeosaaminen - Alan korkeakoulutus - Suomalaisuus - Omaleimaisuus - Oma tuote - Osaaminen ja sisällön tasokkuus - Korkea taiteellinen laatu - Taiteellinen ammattitaito - Osaaminen omassa yrityksessä - Pohjoismaisen kansanmusiikin oma erityinen status - Ryhmänäyttelyiden vastuunjako ja monipuolisuus 	<p>Heikkoudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Henkilöstön, kielitaidon ja rahan puute - Asiantuntemuksen ja ajan puute - Organisointi sekä resurssien vähyys - Kv-asioiden kehittämisen resurssipula - OPM:n vähäinen kiinnostus alueen kulttuuria kohtaan - Kunnallisen kulttuurihallinnon liian leveä toiminta-ala - Kulttuuri toimijoiden heikko liiketoimintaosaaminen - Tuotteistamisen puute - Sijainti ja paikalliset asenneongelmat - Maahanmuuttajataustaisen väestön vähyys - Kv-toiminnan suunnittelemattomuus - Sitoutumattomuus - Ei ole mahdollisuutta ottaa taloudellista riskiä - Etelä-Pohjanmaa ei ole musiikkielämän keskus - Osaaminen omassa yrityksessä - Tuottavuus ja tehokkuus eivät riittäviä
<p>Mahdollisuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - EU - Toimivan kv-verkoston luominen ja tiedon jakaminen - Suomeen kohdistuvan kansainvälisen kiinnostuksen kasvu - Paikallinen toimintavalmius - Alan korkeakoulutus alueella - Maahanmuuttajakoulutus - Nuoret ja heidän kiinnostuksensa - Alueellisen kv-ohjelman laatiminen - Kv-toiminta osaksi arkipäivää - Viennin tärkeyden oivaltaminen - Kulttuuri mukaan kv-liiketoiminnan edistämiseen - Kumppanuusmaan vahvuus - Rikas ja omaperäinen kulttuuri - Ammattimaisuus ja osaaminen - Korkea taiteellinen laatu - Taiteilijoiden avoimuus - Kulttuuriyrittäjyys - Asiantuntija- ja taiteilijavaihto - Kv-harjoittelijat - Suomalainen musiikki arvossaan ulkomailla - Käsiyökulttuurin korkea osaamisentaso 	<p>Uhat</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jatkuvuuden puute - Rahoituksen puute - Rahoituksen loppuminen - Panostuksen epäonnistuminen - Taloudellinen riski - Huono itsetunto - Koko toiminnan loppuminen - Verkostojen luominen kovan työn takana - Yhteistyön lässähtäminen - Toimijoiden keskinäinen kateus - Ei osata nähdä kansainvälistymisen mahdollisuuksia - Toiminnan sattumanvaraisuus ja linjattomuus - Lyhytnäköisyys suunnitelmien laadinnassa - Voimavarojen hukkaaminen ja riittämättömyys - Käsi- ja taideteollisuustuotteiden halpatuonti - Sitoutumattomuus - Harrastajaryhmien rinnastaminen ammattitaiteilijoihin

Liite 2: Eteläpohjalaisen kulttuurin kansainvälistymisohjelmatyöhön osallistuneet tahot:

1. Alavus/Helinä Mäyry
 2. Alajärven musiikkiopisto/Raija Aho
 3. Alvariana ry, Etelä-Pohjanmaan Alvar Aalto -seura/Tellervo Lahti
 4. Amfora/Päivi Rintaniemi
 5. E-P:n Rakennuskulttuurikeskus Herrala/Satu Kangas-Kuittinen
 6. Etelä-Pohjanmaan aluetaidemuseo, Nelimarkka-museo, residenssi/Leena Passi
 7. Etelä-Pohjanmaan kauppakamari/Pertti Kinnunen
 8. Etelä-Pohjanmaan käsi- ja taideteollisuus ry/Kaija Uola
 9. Etelä-Pohjanmaan maakuntakirjasto/Rispa Elonheimo
 10. Etelä-Pohjanmaan maakuntamuseo, Suojeluskuunta- ja Lotta Svärd -museo/Marja-Liisa Haveri-Nieminen
 11. Etelä-Pohjanmaan Matkailu Oy/Ulla Jussila
 12. Etelä-Pohjanmaan mieslaulajat – Jussit/Matti Salmenkangas
 13. Etelä-Pohjanmaan musiikkiopisto/Gabor Angyal
 14. Etelä-Pohjanmaan Nuorisoseura/Jorma Aro
 15. Etelä-Pohjanmaan opisto/Satu Korpela
 16. Evijärvi, Väinöntalo/Tuija Ahola
 17. Finn-Power/promoottori, av-tuottaja Timo Aalto
 18. Härmänmaan musiikkiopisto, Raimo Joensuu
 19. Ilmajoki/Leena Rajala
 20. Isojoki/Satu Laine
 21. Jalas Chamber/Jalasjärven musiikkiopiston kannatusyhdistys ry/Auli Tuohimäki, Raine Rautanen
 22. Jalasjärvi/Johanna Vaissalo
 23. Järviseudun opisto/Lea Keto
 24. Kauhajoki, Panula-opisto/Markku Viitasaari
 25. Kauhava/Henry Flinkman
 26. Keski-Pohjolan kulttuuripäivät Teuvalla 2005/kansanmuusikko Tiina Panula
 27. Konsti Taideteollisuusyhdistys ry/Minna Tuohisto-Kokko
 28. Korteesjärvi, Jääkärimuseo/Hanna Rieck
 29. Kuortane/Riitta A. Tilus, Mika Itänen
 30. Kurikka/Maija-Leena Rostén
 31. Kuvataiteilija Antti Maasalo
 32. Kuvataiteilija Eero Hiironen
 33. Kvarken Big Band/Petri Kivimäki
 34. Lappajärvi/Mikko Valo
 35. Lapua/Esa Honkimäki
 36. Lapuan musiikkiopisto/Ilkka Hirvilammi
 37. Laulukoulu ry/Risto Suurla
 38. Lillbacka Powerco/Hanna Pollari
 39. Non Art -ryhmä/S.J.Tanninen
 40. Nurmo/Aila Taivalmäki
 41. Pohjanmaan kirjailijat ry/Marja-Leena Mäkelä
 42. Pohjola-Norden/Helena Teräväinen
 43. Provinssirock/Juha Koivisto
 44. Sedu/Kari Keskitalo
 45. Seinäjoen ammattikorkeakoulun kansainvälisten asiain toimisto/Helli Kitinoja
 46. Seinäjoen ammattikorkeakoulun kulttuurialan ja muotoilun yksikkö/Jussi Kareinen
 47. Seinäjoen ammattikorkeakoulun liiketalouden yksikkö/Julio Vallejo-Medina
 48. Seinäjoen ammattikorkeakoulun liiketalouden yksikkö/Kalevi Karjanlahti
 49. Seinäjoen Balettikoulu/Tiina Rajala
 50. Seinäjoen kaupunginorkesteri, Etelä-Pohjanmaan musiikkiopisto/Jarmo Anttila
 51. Seinäjoen kaupunginteatteri/Marja-Leena Kallantie
 52. Seinäjoen kaupunki/Leena Kråknäs
 53. Seinäjoen seudun Suomi-Puola -yhdistys/Erkki Moisio
 54. Seinäjoen seurakunta/kanttori Maria Väinölä, talousjohtaja Keijo Sulkko
 55. Seinäjoen Suomi-Saksa -yhdistys/Ritva Petäjä
 56. Seinäjoen Taidehalli/Liisa Kukkula
 57. Selmu ry/Harri Pihlajamäki
 58. Selmu ry, Sibelius-Akatemia/Mika Virkkala
 59. Siirtolaisuusinstituutti/Tuula Koskimies-Hautaniemi
 60. Suupohjan kulttuuriyhdistys/Reija Iso-Mustajärvi
 61. Taiteilijaryhmä Aimo/Liisa Malkamo
 62. Taiteilijaryhmä Aimo/Minna Herrala
 63. Tanssiteatteri Wimme/Raija Hietakangas, Ulla Koivisto
 64. Ylistaro/Anna-Maija Västi
 65. Ähtäri/Ulla Akonniemi
- Etelä-Pohjanmaan liiton kulttuurilautakunnan nimeämän kansainvälistymistyöryhmän jäsenet:**
66. Hanna Keisala
 67. Reijo Pitkäkoski
 68. Markus Aaltonen
 69. Marjatta Eväsoja, puheenjohtaja
 70. Carita Laitala, sihteeri
 71. Anna Valtari, ohjelman laatija

Liite 3: Eteläpohjalaisten kuntien ystävyyskunnat

(kunta/ystävyysskunta/maa/mistä lähtien)

1	Alahärmä	Jevnaker	NORJA/NORWAY	1945	32	Lapua	Lantana	YHDYSVALLAT/USA	1979
2	Alahärmä	Nybro	RUOTSI/SWEDEN	1950	33	Lapua	Hohenlockstedt	SAKSA/GERMANY	1973
3	Alahärmä	Lemvig	TANSKA/DENMARK	1950	34	Lapua	Hagfors	RUOTSI/SVERIGE	1965
4	Alahärmä	Tahkuranna	VIRO/ESTONIA	1960	35	Lehtimäki	Puudoinen	VENÄJÄ/RUSSIA	
5	Alajärvi	Bjuv	RUOTSI/SWEDEN		36	Lehtimäki	Are	VIRO/ESTONIA	1991
6	Alajärvi	Vilhelmina	RUOTSI/SWEDEN	1987	37	Nurmo	Alstahaug	NORJA/NORWAY	1988
7	Alajärvi	Puudoinen	VENÄJÄ/RUSSIA	1992	38	Nurmo	Åsele	RUOTSI/SWEDEN	1982
8	Alajärvi	Escanaba / Michigan	YHDYSVALLAT/USA	1982	39	Nurmo	Rakvere, Someru	VIRO/ESTONIA	1990
9	Evijärvi	Örnsköldsvik	RUOTSI/SWEDEN		40	Seinäjoki	Thunder Bay	KANADA/CANADA	1974
10	Evijärvi	Puudoinen	VENÄJÄ/RUSSIA		41	Seinäjoki	Frasund	NORJA/NORWAY	1940
11	Evijärvi	Vändra	VIRO/ESTONIA	1990	42	Seinäjoki	Koszalin	PUOLA/POLAND	1987
12	Ilmajoki	Koeru	VIRO/ESTONIA	1990	43	Seinäjoki	Kristinehamn	RUOTSI/SWEDEN	1940
13	Isojoki	Ljusdal	RUOTSI/SWEDEN		44	Seinäjoki	Schweinfurt	SAKSA/GERMANY	1963
14	Jalasjärvi	Baragiano	ITALIA/ITALY		45	Seinäjoki	Skagen	TANSKA/DENMARK	1940
15	Jurva	Helle	TANSKA/DENMARK	1992	46	Seinäjoki	Sopron	UNKARI/HUNGARY	1986
16	Jurva	Sauga	VIRO/ESTONIA	1993	47	Seinäjoki	Velikie Luki	VENÄJÄ/RUSSIA	1960
17	Kauhajoki	Hudiksvall	RUOTSI/SWEDEN		48	Seinäjoki	Kose	VIRO/ESTONIA	1991
18	Kauhava	Rygge	NORJA/NORWAY	1989	49	Seinäjoki	Kunda	VIRO/ESTONIA	1994
19	Kauhava	Vimmerby	RUOTSI/SWEDEN	1958	50	Seinäjoki	Virginia	YHDYSVALLAT/USA	1977
20	Kauhava	Skærbæk	TANSKA/DENMARK	1955	51	Seinäjoki	Orvieto	ITALIA	2001
21	Kauhava	Rapla	VIRO/ESTONIA	1990	52	Soini	Höör	RUOTSI/SWEDEN	1941
22	Kortesjärvi	Vimmerby	RUOTSI/SWEDEN		53	Soini	Stevus	TANSKA/DENMARK	1992
23	Kortesjärvi	Puudoinen	VENÄJÄ/RUSSIA		54	Soini	Puudoinen	VENÄJÄ/RUSSIA	
24	Kortesjärvi	Mustjala	VIRO/ESTONIA	1994	55	Teuva	Cieszyn	PUOLA/POLAND	1975
25	Kuortane	Ovanåker	RUOTSI/SWEDEN	1944	56	Teuva	Orust	RUOTSI/SWEDEN	1975
26	Kurikka	Melhus	NORJA/NORWAY	1986	57	Vimpeli	Mosvik	NORJA/NORWAY	1980
27	Lappajärvi	Kramfors	RUOTSI/SWEDEN	1962	58	Vimpeli	Puudoinen	VENÄJÄ/RUSSIA	
28	Lappajärvi	Springstille	SAKSA/GERMANY	1999	59	Ylihärmä	Aegviidu	VIRO/ESTONIA	1989
29	Lappajärvi	Puudoinen	VENÄJÄ/RUSSIA	1992	60	Ylistaro	Valga	VIRO/ESTONIA	1989
30	Lapua	Rakvere	VIRO/ESTONIA	1990	61	Ylistaro	Valgan maakunta	VIRO/ESTONIA	1995
31	Lapua	Someru	VIRO/ESTONIA	1990	62	Ähtäri	Lycksele	RUOTSI/SWEDEN	1986
					63	Ähtäri	Audru	VIRO/ESTONIA	1993

Klikkaa itsesi eteläpohjalaiseen kulttuuriportaaliin!

www.etelapohjanmaa.fi/kulttuuri
www.trissa.tv

Etelä-Pohjanmaan liitto

Kampusranta 9 C
PL 109
60101 SEINÄJOKI
Puhelin: 020 124 4100
Faksi: 020 124 4150
www.epliitto.fi